

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hatásos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 18 fillér.

Ryktier petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, május 12.

Mai számunk főbb közleményei:

- Az angol trónválasztás.
- Az aradi kortesnarc.
- A győzelem felé.
- Az aradi új színház.
- Fejezetek a közgyűlésről.
- Tisza István a felekezeti gyűlésről ellen.
- Harc hevében.
- A király Budapesten.
- Tarkaságok.

Hol van az aradi

Justh-párt?

Arad, május 11

Erre a kérdésre a következő válaszokat fogjuk kapni:

1. Mi közük hozzá?
2. Seperjenek a maguk portája előtt.

Miután a kérdést fölítettük, az előrelátható válaszokra is meg kell tennünk az észrevételeinket.

Nem áll az

1. számú kontra-kérdés joga. Már mint újságíróknak közünk van mindahhoz, a mi a politikai életben, annak minden sátoralja alatt történik. Szabad kíváncsiaknak lenni arra, hogy mi történik a nemzetiségi pártban, mért van egyenlenség a néppártban s nem kell bővebben indokolnunk kíváncsiságunkat, hogyha azt tudakoljuk, hogy mi történik a függetlenségi pártban.

A „függetlenségi párt” — ez a politikai viszonyok mai alakulásánál

nem tekinthető valamely pártállás, politikai hovatartozás szabatos megjelölésül. A függetlenségi párt két részre szakadt: az egyik a Kossuth-párt, a másik a Justh-párt. Az egyik külön bankos, a másik nem. Az egyik általános választójogos, a másik nem. Az egyik barátkozik a nemzetiségekkel, a másik nem. Az egyik Lukács László miniszterrel rokonszenvezik, a másik Khuennel. Az olvasó ezekből bizonyára megérti, hogy melyik az egyik, melyik a másik. Azt is észreveszi, hogy a két párt között óriási, át se léghajózható szakadék van. Egyik párthoz se tartozni lehet: de mindkét párthoz tartozni — ép olyan lehetetlenség, mint egy testtel két széken ülni, amikor mindenik szék más szobában van.

Aradnak legutóbb volt képviselője Justh-párti. Meggyőződésünk, hogy nem Müller Károly Aradon az egyedüli Justh-párti ember. Ha kivüle az összes többi függetlenségi Kossuth-pártiak lettek volna, a legkevesebb, amivel a maguk politikai meggyőződésének tartoztak volna: hogy Müller Károlynak bizalmatlanságot szavazzanak. Mert csak nem lehet elképzelni, hogy az országgyűlési képviselő nem hü tolmácsa azok politikai elveinek, akiknek bizalmából megválasztották?

A bizalmatlansági nyilatkozat azonban nem történt meg. E helyett az történt, hogy Aradon Tisza István grófnak, a nemzeti munkapárt jelölt-

jének olyan ellenjelöltet állítottak, aki a Kossuth-párt tagja. A „függetlenségi” egy táborba tömörülve támogatják őt. De melyik függetlenségi? A bankosok, vagy a banktalanok? Mert ha nem esett meg az összes Justh-pártiakkal az a csoda, hogy Kossuth-pártiakká varázsolták át őket, akkor teljesen kézen fekvő a kérdés: hol vannak az aradi Justhpártiak?

Most már könnyen térhetünk át a 2. számú ellenvetésre. Seperjünk a magunk portája — már mint a munkapárti porta — előtt. Seprünk. A munkapártban is olyanok egyesültek, a kik nincsenek mindenben hajszálgyenlő véleményen. Az egyik tovább megy a választójog kérdésében, a másik közelébb. Az önálló vámterületet is egyik részük sürgősebbnek találja, mint a másik. De mindannyian egy véleményt vallanak abban, hogy *parlamentari rendet, állandó kormányzást kell teremteni, ki kell irtani az obstrukciót, hogy azután egyébről is beszélhessünk?*

De milyen célra, milyen ige alatt egyesült a függetlenségi párt aradi két szélső frakciója? Arra talán, hogy annak ellenkezőjét segítse lehetővé tenni, a mit a munkapártiak szeretnének? Es vajjon egyáltalán egyesültek-e?

Ne essék furcsán ez a vallatás. Képviselő-választások előtt állunk. Egyébkor lehet azt mondani, mi is gyakran mondtuk, hogy ne boly-

A bestia.

Írta: Dr. Ársai Artúrné.

Az ég szürke, nehéz és csöndes volt. A közelgő szürkületben a fehér hajó az ólomszínű hullámokat szinte félelmes gyorsasággal szelte. Sebese, sebese, mintha menekülni skart volna a néma végzet elől, mely fenyegette.

Tíz nap óta volt utban Yokohamától Vancouver felé. Az idő kedvezőtlen, hideg, ködös és barátságtalan volt. Annál inkább ösztökölte a kozmopolitákat, akik a modern Noé-bárákban összeverődtek, arra, hogy egymáshoz csatlakozzanak és valamicskével több melegségre tegyenek szert, mint amennyit utazás közben rendszerint szerezni lehet.

Létünk örökös kapkodásában, abban a kínzó nyugtalanságban, mely egyik embert a másikhoz hajtja szakadatlanul, hogy lélegzetük elakad, örök pihenésünket megelőző utolsó pillanatunkig, valamely hosszú tengeri utazás ránk kényszerített tétlensége kellemes oázist jelent. A futó ismeretségek, melyeket szárazföldön kötünk, ritkán engednek meg, hogy pillantást vessünk mások lelkébe. Mindig a felületen maradunk. Az emberek szinte tárgytalanokká lesznek; pusztá silhouettek a társadalmi élet árny-táncában. De a betekig tartó együttlét kényszerű intimitásában az uszó szigeten, a néma légkörben, mely fedi őket, az emberek valamivel mélyebbre pillanthatnak; megtanulják azt, hogy megkülönböz-

tessék az individumot az individumtól s nem szorítkoznak a pusztá kategorizálásra. Az ember arra törekszik, hogy az ember közelébe jusson; hogy lényegét megértse. A lélek tapogatózva közeledik a lélekhez, hogy megismerje s magába foglalja.

A table d'hotes véget ért. Az utasok szét-szóródtak. A férfiak részben a játékszobába húzódtak vissza, vagy a fedélzetre mentek, ahol d deregve jártak fel-alá. A kevés hölgy a zene-szobában maradt és meghallgatta egy német bárónő művészi játékát.

Valamennyitől távol a hajóorr közelében egy pár állt. Mindketten vastag köpenyben voltak s a kamzsát fejükre húzták. Karcsu alakjuk bizonyos nervózus hajlékonysága arra mutatott, hogy a sport mindennemű ágának hódoltak.

A nő a korlátan áthajolt s merengve nézett a tengerbe. Olybá tűnt fel, mintha szeméit a tengerből vette volna, oly szürkék, oly szomorúak, oly örvényszerűen mélyek voltak azok, hasonlóan az alatt habzó vizekhez. Kisérője melléje hajolt s beszélt hozzá oly hangon, melyben minden életet nyert, ami szerelmet, szenvedélyt és vágyat kifejezni és leplezni tud.

— Blanche, ez nem tarthat így tovább. Fölemésztiük magunkat. Tudom: maga szeret. Szeretnie kell, mert nincs egy atom sem testében, sem lelkében, mely szerelmemmel szaturálva ne volna. Így tart ez már két év óta. Két év óta nincs más gondolatom, mint az, hogy önt

birjam. Valahonnan elindultunk életünk útjára és sorsunk az volt, hogy valamikor találkoznunk, hogy utainknak valahol keresztezniük kell. Soka jártunk napsugár nélkül való, magános utainkon. De végre találkoztunk és nem hagyhatjuk el egymást.

A nő osöndesen rázta a fejét.

— Miért gyötör? Miért kínoz mindkettőnket? Igen: szeretem, szeretem. De a férfi, aki köztünk áll, nem adja vissza szabadságomat. Ezt ön úgy tudja, mint én. Tudja, hogy most hazatérőben vagyok, hogy soha többé vissza ne térjek hozzá: hozzá, akibe más semmi sem köt, csak a papi szó. Nem megyek vissza többé az idegen országba, ahol minden oly érthetetlen és rejtélyes, mint maga az élet. De ez nem segít rajtam. Ha nem bocsájt szabadon, mint-hogy ezt tenni nem is fogja, nem lehetek az öné.

— Meg fogja tenni, meg kell tennie. Kényszeríteni fogom rá. Hogyan?... Nem volna jogunk arra, hogy boldogságunkat kiküzdjük s az életet kényszerítsük, hogy megadja nekünk azt, ami a miénk?...

— Nem mi kényszerítjük az életet; az élet kényszerít bennünket. Erős az, a maga vak önkényében. Kerekai alá kerülünk, melyek megkapnak és összezsuznak. Látja a ködöt? Mind sűrűbb és szürkébb és hidegebb lesz. Ez az én életem. Jöjjön: didergek.

A férfi szenvedélyes mozdulattal magához ragadta a nőt.

— Meg fogom önnek mutatni, hogy a

gassuk a nagy politika kérdéseit, elvégzik azt helyettünk a képviselők. A képviselő-választás azonban egyetlen alkalom, amikor a polgárnak véleményét kell formálnia a homloktérben álló politikai kérdések felől. Olyan lelkiismeretességgel, olyan megfontoltan, mintha az ő szavazata döntene el az illető kérdésnek, sőt a hazának a sorsát.

Komoly választópolgárnak tehát bajos azt mondani, hogy én nem törődöm azzal, hogy milyen következményei lehetnek a szavazatomnak: szavazok úgy, ahogy jól esik.

Százféle kombináció lebeg a politikai ürben. Az egyik azt tartja valószínűnek, hogy a Kossuth-párt a választások után barátságos egyetértésbe kerül a munkapárttal. A másik azt tartja, hogy a Justh-pártnak fog sikerülni a kormányképeséget, a mely egyszer kisiklott a kezei közül, újra visszapányvázni. Abban van a legkisebb eshetőség, hogy Justhék és Kossuthék valaha egyesüljenek.

Ezeket a lehetőségeket számba kell venni, a meggyőződéséhez mérni annak, a ki most a Kossuth- vagy a Justh-pártot támogatja bizalmával. S annak is, aki azt hiszi, hogy a miért a párt odafönt és az országban kettészakadt, egy helyen azért összenőhet. Nem valószínű, hogy egy fának kétfele hajló törzséből a galyak egy ponton összenőjenek, de megpróbálhatják.

A politikai egyenesség azonban azt hozza magával, hogy a pártok a maguk valóságában mutatkozzanak be s hogy az egyes polgárokról, a polgárok egyes csoportjairól a közvélemény megtudja ne csak azt, hogy kire szavaz, hanem azt is, hogy mik a politikai elvei. Még akkor is, ha azok fölfüggesztésével adja le a voksát. Miután Kossuth Ferenc és Justh Gyula azt mondják, hogy aki az egyiknek hive, nem lehet őszinte barátja a másiknak, a nyilvános érdeklődés joggal kutathatja, kérdezheti:

ködt széttem és kényszeritem a napot, hogy ránc süssön. Az erő, mely szerelmemben, a hatalom, mely szenvedélyemben van, fegyver a kezemben, melylyel helyemet kiküzdöm. Hallgasson ide, Blanche. Nincs olyan dolog a világon, amitől visszariadnék, hogy önt kiküzdjem. Társadalmi előítéletek közt nőttem föl, éppen úgy, mint ön. Civilizált nyugati vagyok. Árszokrata vagyok, nemcsak neveltetésemnél, hanem érzésem és hajlamaimnál fogva is. De az ősember ereje van bennem, aki birni és meghódítani akarja azt, ami életszükséglete. Ön szeret. És akkor nincs akadály. Enyém lesz, enyémnek kell lennie, ha holttesten át is kell eljutnom önhöz.

A nő kibontakozott öleléséből s a növekedő homályban kereste a férfi tekintetét.

— Ami most önből beszél, — szolt nyugodtan, rezignált hangon, — az nem méltó ahhoz az emberhez, kit szeretek. Ez nem az ősember ösztöne, aki hódítani akar, hanem a bestiáé, aki birni akar.

— Ne mondja azt, Blanche. Ne ejtse ki ezt a durva szót. Megöltem magamban a bestiát akaraterőmmel. Mert lássa, ha a vadállat élne, (hangja alább szállt és forró láng lobbant föl szemében,) akkor már az enyém volna saját akarata ellenére is. De mert szeretem, mert szerelmem túlnőtt időn és téren, mert jobban szeretem, mint az életemet...

— Nem szeretünk úgy semmit, mint életemet, — mondotta Blanche fájo hangon, — különben könnyebben dobnék el, ha erőnkön

milyen függetlenségi párt van Aradon, s ha ez, a jelöltje után ítélve Kossuth-párti, — hol van az aradi Justh-párt?

Az angol trónváltozás.

Edvárd özvegye — nagybeteg.

Távirati tudósítás.

Arad, május 11.

Edvárd temetésére és György koronázására készül Anglia. A temetés olyan pompa és látványosság lesz, a milyent ritkán lát a világ.

Alexandra özvegy királyné nyílt levelet intézett népéhez, a melyben fiát jó akaratába ajánlja.

Egyébként ma kiderült, hogy az özvegy királyné komoly beteg és gyakran elveszti eszméletét. Londonból olyan jelentések is érkeznek, hogy Edvárdot a most Londonban uralkodó nagy köd fojtotta meg.

Az angol trónváltozással összefüggő eseményekről ezt jelentik:

Az új király — gyöngye férj.

Londonból, olyan körökből, amelyekben jól ismerik V. György királyt, még abból az időből, mikor York hercege volt, azt írják, hogy az új király nagy papucsos, felesége pedig erős akaratú asszony. Még az esküvőjük idején történt a következő jellemző eset:

A yorki herceg a lakodalom után ifju nevelével kecsin hajtatott a Mancion Houseba, hogy fogadja a testületek tisztelgését. Az uton a nép lelkesen tüntetett, kendőket lengetett, de a herceg meg sem biceztette fejét, ellenben Viktória Mary hercegné jobbra-balra köszöntött. Egyszer csak rávált férjére:

— Köszönj hát te is!

Mire György herceg:

— Az én nyakam merev!

De Mary hercegné olyan szemet meresztett férjére, hogy attól fogva barátságosan köszöntött ő is.

(Ha a király trónra lép.)

London, május 11. Hír szerint a kormány elhatározta, hogy ebben az ülésszakban törvényjavaslatot nyújt be, mely a király deklarációját a trónralépés alkalmával megváltoztatja. Bizonyos fordulatokat eltüntetni kíván, amelyeket a róm. katolikusok sértésnek vehetnének. A szóban levő deklaráció azt mondta, hogy az új király nem tartozik a róm. katolikus hit kötelekébe. Ily deklarációt első ízben III. Vilmos király és Mária királyné tettek 1869-ben, trónralépésük alkalmával. A róm. katolikusok már gyakran megkísérelték e szavak kiküszöbölését, amelyekkel a róm. egyház szertartásait babonásoknak és bálványimádóak mondják.

(Kiáltvány a hadsereghez.)

György király a hadsereghez kiáltványt intézett, amelyben kijelenti, hogy mindig buzgón örködni fog a sereg harcképességén és elvárja, hogy a sereg hiven és lelkesen fogja teljesíteni továbbra is kötelességét.

Az özvegy királyné.

London, máj. 11. Ugy volt, hogy Alexandra özvegy királyné a temetés után elköltözik hazájába, Dániába s ott fog élni hugával, az özvegy anyacárnéval. Sikerült a királyi családnak erről a tervéről lebeszélni az özvegy királynét s most már biztos, hogy a gyászoló királyné Londonban marad. A királyi pár átengedi neki a Marlborough-palotát, mihelyt az udvartartás elköltözik onnan. A Buckingham-kastélyt is az özvegy királyné rendelkezésére bocsátotta György király.

(Alexandra nagybeteg.)

Berlinből jelentik: A Berliner Zeitung am Mittagnak sikerült hiteles helyről megtudni, hogy Alexandra királyné nagyon beteg. Nem hiába terjedt el a híre annak, hogy az özvegy királyné haldoklik. A királyné álmátlanul tölti az éjszakákat, nem tud enni és állandóan rosszul érzi magát. Az orvosok a legrosszabbtól tartanak.

(Az özvegy, népéhez.)

Alexandra özvegy királyné nyílt levelet intézett az országhoz. A nyílt levél így szól:

felül kinez. Emberek és ember közt örvény táng, melyet szerelmünk áthidal ugyan, de ki nem tölt. Ez a hid csak libbenő deszka a feneketlenség fölött és egy erős rázkódás eltöri. Mindent, mindent meg lehet ölni bennünk, a mi az embert az emberrel összeköti, csak egy dolog növekedik győztesen fölöttünk: az élet-öztön.

— Nem úgy szeret engem, Blanche, mint én önt. Az én életemben csak egy ösztön van s ez az, ami engem önhöz, hozzád hajt, te szép, tiszta...

Eles, hosszú hang jüvitett át a homályon és ködön. Követte egy másik, egy harmadik. Hasonló volt egy óriási állat félelmes kiáltásához. Egy hang a másik után zugott. Borzalmas halálkiáltások szakadatlan láncolata volt ez.

Pillantás alatt mozgalmassá volt a fedélzet. Kiáltások hangzottak; emberek futottak föl-alá. Most hirtelen szörnyű ütközés; sietgés, törés; a borzalomnak és halálfélelemnek iszonyu hangjai. Dadogó imák hallatszottak és elhaló nyoszorgások zavart kifejezései. Reményét veszített kétségbeesés káosza támadt. S a hajó süllyedni kezdett, mert egy másik hajó ködben és sötétségben halálos sebet ütött rajta.

A roncsba kapaszkodva, melyre támaszkodtak és amelyet az összeütközés összetört, föl-fölmerült Blanche és kísérője. A nő majdnem eszméletlenül, a férfi révedező tekintettel

a tönkremenő lény halálos szorultságában. Két-háromszor merültek föl. Ekkor a roncs a mentőcsónakba ütközött, melyet a másik hajó bocsájtott le.

Csak kevesen menekülhettek meg, oly hirtelenül tört rájuk a katasztrófa. Mély lélegzetvétellel nyelte el a telhetetlen tenger a hajót és utasait.

De a kevesen, akik felmerültek s akiket a csónak befogadhatott, már betöltötték azt, s amikor a fuldokló utolsó erejével megragadta a kis jármű szélét, husz kéz visszataszította, azoknak a brutális, élet-dacoló kezei, akiket éppen most ragadtak ki a halál torkából.

— Hagyjátok — kiáltott stentori hangon a matróz, aki a csónakot kormányozta — egy ember számára van még hely. Jótállók érte.

— De ketten vannak, akik a csónakban függnek, — kiáltották azok, akik biztonságukban veszélyeztetve voltak.

— Egynek van helye, — ismételte a mentő, — többnek nincs, különben valamennyien elveszünk.

Ekkor a roncsot a két vízbefulóval együtt magához huzta s utolsó, megmaradt erejével, megkapta a férfi a csónak szelet, felkapott rá és halálrettegéstől és életöztöntől telt agya csak egy szót tartalmazott, mely két ajkai közül kibontakozott:

— Megmenekültem!...

Megtört szívem mélyéből kívánom az egész népnek mélyen érzett köszönetemet kifejezni a részvét és együttérzés megható kifejezéseért, amely minden rétegéből irántam megnyilvánult. A nép is pótolhatatlan veszteséget szenvedett legjobb barátjának, atyjának és uralkodójának elvesztésével. Kedves fiamat gondjaitokra bízom abban a tudatban, hogy atyja nyomdokait fogja követni. Amidőn kérlek benneteket, hogy iránta ugyanazt a hűséget és hódolatot tanusítsátok, mint atyja iránt, tudom, hogy fiam és menyem minden igyekezetükkel azon lesznek, hogy ezt megérdemeljék.

Alexandra.

Előkészületek a temetésre.

London, május 11. Nagy a sürgős forgás a Buckingham-palotában. Sürgősen rendezgetik az egyes lakosztályokat a temetésre érkező uralkodók számára. Valamennyi koronás fejedelem, az özvegy anyacárné és a trónörökösök mind a Buckingham-palotában fognak megszállani.

New-York, május 11. A kabinet tegnapi tanácskozásán végleg határozott az angol király temetésére vonatkozóan. Rooseveltet bízták meg, hogy a temetésen az Egyesült Államokat képviselje.

Mi volt az oka Edvárd halálának?

London, május 11. A király halála szinte meglepetés volt az orvosok számára. Aggasztó régi baja volt a görcsös köhögési rohamok, a melyek évek óta tartó tüdőesushurutja folytán sűrűn támadták meg. Félték, hogy ezek a rohamok elgyengítik a szívet és egy ilyen roham után holtan marad. Biarritzba, a hol a király nem tartózkodott szívesen, azért küldték az orvosok oly sűrűn, mert ennek a fürdőhelynek nagy híre van a hurut-gyógyítás körül.

A legutóbbi biarritzi tartózkodásakor is utolérte egy erős hurutroham, a mely talán még hevesebb volt, mint az, a mely elvitte. Akkor azonban elmúlt a köhögés. Az új megbetegedése is úgy látszott, baj nélkül fog lefolyni. Már megszűntek a rohamok. Mult hét szerdáján azonban ismét erősödött a hurut. Ennek oka a londoni időjárás volt, a mely a hurutos betegnek különben is rendkívül kedvezőtlen. Szerdán és esütőtökön pedig a hideg, ködös, nedves idő még kedvezőlenebbre fordult. Ez vitte el Edvárd királyt. Köhögési rohamai egyre sűrűbbekké és hevesebbekké lettek. Szívós szervezete ugyan minden roham után összeszedte magát, úgy hogy pénteken délután fel is kelt és családja körében teázott. Az orvosok azonban látták, hogy gyengül a szív fokról-fokra. Egy erős roham aztán megölte.

TANÜGY.

(—) A polgári leányiskola kibővítése. A városi tanács az iskolaszék előterjesztésére azt javasolta, hogy a közgyűlés nyolcvannégyezer korona költséggel építsen négy új tantermet a polgári leányiskola Tabajdi-utcai telkén. Ez a javaslat nem találkozott tetszéssel a törvényhatóság többségénél, mert a közgyűlés nem tartja városi feladatnak a felső leányiskola mellett még egy nagyobb leányiskola építését. Faragó Rezső, Adler Andor és Múlek Lajos dr. felszólalása után kimondotta a közgyűlés, hogy elvben is csak akkor határozza el az iskola bővítését, ha a kultuszminiszter az amortizációinak megfelelő építési segílyt biztosít.

A GYŐZELEM FELÉ!

Előkészületek Tisza István aradi programbeszédére. — Gyűlés a negyedik kerületben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

Az aradi negyedik kerületi munkapárt ma este rendkívül népes értekezletet tartott a városi vendéglőben. A hatalmas terem zsúfolásig megtelt választópolgárokkal, akiknek soraiban különösen a vasutasok voltak nagy számban, mintegy dokumentálva azt, hogy bárholonnan is jöjjön ellenük támadás, az ő soraikról visszaverődik az, s az ő egységüket, az ő soraikat semmiféle terrorizmus sem tudja megbontani. A lelkesítő beszédek mindegyikét zugó tapssal, éljenzéssel fogadta a választópolgárság, s erős fogadalmat tettek, hogy becsülettel vívják meg a nagy harcot s a párt zászlaját diadalra viszik.

Az értekezletet Halmai Andor kerületi elnök nyitotta meg, aki néhány szóval üdvözölte a nagy számban megjelenteket.

(Tisza programbeszéde.)

Nesnera Aladár, az aradi munkapárt elnöke szólalt fel ezután:

— Fentjártam a végrehajtó bizottság megbízásából Budapesten — mondta — s beszélt Tisza István gróffal. (Eljenzés.) Megbeszéltem, hogy szeretett jelöltünk e hó 19-én, esütőtökön érkezik körünkbe, (éljenzés), hogy programbeszédet mondjon. A végrehajtó bizottság úgy határozott, hogy a délből megérkező Tisza István grófot nem köcsin, bandériummal, s más cifra sallangokkal kísérjük be, hanem mellé állunk s hatalmas tömegben gyalog kísérik be, azt dokumentálva, hogy szavazópolgárok vannak körülötte, akik készek őt, az esetleges inzultusok ellen is megvédeni. Arra kérem Önöket, hogy mentől többen vegyünk részt a fogadáson.

Felkiáltások: Mindnyájan ott leszünk! Megmutatjuk, hogy erősek vagyunk. (Eljenzés, taps.) Ezt a megállapodást közöttem Tisza István gróffal, aki helyesebb elhatározásunkat. Talán megsejti az isten, hogy az a régi közmondás: „aki sok lóval jön, az kevés ideig marad, s aki gyalog jön, az sokáig itt időzik”, be is teljesedik. Hiszem, hogy így lesz. Látni ezt a gyönyörűen megnyilvánuló lelkesedést, erős a reményem, hogy a nagy harcot taníthatatlanul megvivjük, mert az igazság a mi részünkön van. Aki fenyeget, terrorizál, annak nem lehet igaza. Annak van igaza, aki komoly nyugalommal megy a harcba, mert tudja, hogy az igazság ő részén van. Ha így cselekszünk, zászlóink diadalt fog aratni. (Hosszas éljenzés, taps.)

(A vasutasok.)

Vajda János szól ezután:

— A jelenlévő vasutas kártársaimhoz szólok. Az elmúlt hetekben épen rólunk nagyon sok szó esett, amely bizonyos gyámkedés jellegével bírt, azt mutatva, hogy nem tartanak elég éretteknek bennünket. Nekünk erre a felajánkozásra nincs szükségünk. Meg vagyok arról győződve, hogy mindegyikünk értékelni tudja politikai meggyőződését s nem csatlakozik a frázisokat hirdetőkhöz, hanem oda, amely párt az ország érdekében dolgozni is akar. Arra kérlek benneteket, hogy akik a munkapártba beléptünk, tartsunk ki hűen a zászló mellett, mutassuk meg, hogy az a vasutas, aki e hatalmas párt mellé állott, megtántorodni nem fog. Legyünk mindnyájan kiann az állomáson s egységesen, kitartással, lelkesedéssel fogadjuk jelöltünket. Erre a kitartásra s a győzelemre írtam poharam. (Leikes éljenzés.)

(A polgárok szervezése.)

Fényes Dezső, a villamgyár igazgatója volt a következő szónok:

— Tisztelettel, s bizonyos tekintetben irigységgel hajlok meg a vasutasok előtt. Amíg a vasutasok szervezetsége elsőrangú, annál inkább el van hanyagolva a polgári elem szer-

vezése. Aradváros polgárait oly emberek vezették, akik csak nagy szájjal tudtak barátokat, érdektársakat szerezni maguknak. Most a választások nagy harcának idején a polgári elem is megmozdult, vétek volna ezt a gyönyörű egységet a választások lezajlása után széthullni engedni, nem szabad az egyesülésben rejlő nagy erőt elveszítegetni. Ne engedjük, hogy a vezetést egyes avatatlan szájhősök ragadják magukhoz, s azt önös érdekük kielégítésére használják fel. Maradjunk összetömörülve, s érvényesítsük befolyásunkat a törvényhatósági bizottságban. Verjük ki onnan a szájhősöket, s honosítsuk meg ott az igaz lelkesedést, a komoly munkát, a becsületességet. (Eljenzés.)

(Nem kell félni!)

Hacker Mór a következő szónok; előbb a koalíció bűneivel foglalkozik, majd Tisza István államférfiúi érdemeit méltatja. Ha az ő múltjára tekintünk vissza — mondja — nem hiszem, hogy lenne magyar ember, aki nem ő rá szavazna le. Majd a bevonulásánál az esetleges inzultusokról szól s így folytatja:

— Mentse meg az isten azt, aki bennünket bántani fog. Jöjjön csak Tisza István bátran, nem fogja bántódás érni, mert ott leszünk mi és megvédjük őt. (Eljenzés, taps.)

(Tisza István zászlója.)

Nagy Orbán dr. szemére veti a függetlenségi pártnak, hogy teh. szájjal a szabadságot rikoltozza s emellett a legnagyobb zsarnék, amely nem tűri, hogy valaki más véleményen legyen, mint ő.

— Szent meggyőződésem, — ugymond — hogy Tisza István politikája a leghelyesebb, igaz lelkesedéssel megyek utána s hiszem, hogy győzni is fogunk. (Eljenzés.)

Kovács államvasuti felügyelő emelkedett szólásra s a vasutasokhoz intézi beszédét.

— Mi vasutasok — mondja — nem értünk a politikához, de nem is hivatásunk. Mi a vasutak gondozására, kezelésére vagyunk hivatva. De mi, a munka gyermekei, tudjuk jól mit jelent a produktív munka s mi elsősorban méltányolhatjuk a munkapárt törekvését, mert az ország érdekében való komoly munkát tűzte ki célul. Leikesedéssel csatlakozunk a munkapárt, s Tisza István zászlajához, s hiszem, hogy győzni is fogunk. (Eljenzés, taps.)

Ezután Reinhardt Gyula szólalt fel:

Nemcsak a vasutasok, de a polgárság is igen szép számmal megjelent, hogy vállvetett erővel dolgozzék a IV. kerület becsületéért. Aradváros népét a hangulatok uralkodnak s hogy ez kedvező reánk, mutatják az itt látható tömött sorok. A többi kerületben is mind szervezve vannak a polgárok s mindnyájan igaz lélekkel Tisza István győzelmén munkálkodnak. Nagy emberekre van szükségünk, akik a várost naggyá, hatalmasá tegyék. Hiszem, hogy Aradváros polgársága tudja a kötelességét s meg vagyok győződve arról, hogy impónálón győzni fognak. (Leikes taps.)

Buzás Vilmos beszélt ezután, kitartásra buzdította a választókat, majd pedig Varga Karoly máv. kalauz fogadalmat tett, hogy Tisza István lobogóját igyekeznek győzelemre juttatni. (Helyeslés.)

(Két jelölt.)

Krenner Zoltán dr. volt a következő fel-szólaló:

— Két jelölt küzd a mandátumért; az egyik határozottan hátrányban van, s ez nem Barabás, hanem Tisza István.

Felkiáltások: Hohó!?

— Igenis, mert Tisza nem az egyszerű asztalosmester fia és saruján nincs a szent föld pora. (Derűtség.) De ha a két személy között kell választani, akkor feltétlenül Tiszára szavaz minden gondolkodó polgár. Aradon két jelölt küzd: az egyik volt képviselő, a másik lesz. (Úgy van, úgy lesz!) Az egyik bírta a polgárok bizalmát, tebelet volna érdekükben és nem tett, a másik a polgárok bizalmát bírni fogja, s tenni is fog értük. Majd kijelentette, hogy a 48-asoknak is a 67-es jelölthez kell szavazni, mert ennek programja fedi a 48-as eszméjét, csak lassan, megfontolva igyekezik célja felé, amely az önálló magyar állam kiépítése, a nemzet hadsereg, magyar vezényleti nvelv, az önálló bank. (Zajos éljenzés.) Kövessük mindnyájan azt a zászlót — ugymond

— amelyre Tisza István neve van felírva; a hazaszeretet vezessen bennünket ebben a küzdelemben. Ne ijedjünk meg a szájhősöktől, menjünk bátran a harcba, mint a katonák. Előre, győzni fogunk! (Hosszantartó taps, éljenzés.)

Ujból Fényes Dezső szólalt fel a az aradi párt vezérének, Nesnera Aladárnak érdemeit méltatta.

(A masinisták.)

Vass István dr. a vasutasokhoz szólott:

— A nótá is azt tartja: „Megy a gőzös s elöl ül a masinista, ki a gőzöst igazítja.” Hiszem, hogy a vasutasok hűek maradnak ehhez s elöl fognak járni s úgy igazítják ezt a küzdelmet, hogy győzelemhez érjünk.

Végül Szeredi Gyula máv. tisztviselő szólalt fel a a közkatonák nevében ígéretet tett, hogy Tisza István fogadásán mindnyájan kint lesznek s ha kell, akár a testükkel is megvédelmezik őt.

Harc hevében.

A politikai küzdőtérrel.

— Fővárosi tudósítók telefonjelentése. —

Arad, május 11.

Most már teljes erővel megindult a politikai harc, hogy két hét múlva döntő ütközetre kerüljön a sor. A vezérek folyton az országot járják, hogy hiveik számát gyarapítsák. Justh Gyula Ujvidéken a betiltás ellenére is szózkodott, mert a gyűlés helyett vacsorát tartottak s ott fejtette ki sokszor hangoztatott nézeteit. Pécsen Zichy János, Pozsonyban Hieronymi, Erdélyben pedig Tisza István mondott nagyhatalásu beszédeket.

Mai hireink ezek:

Elmaradt a minisztertanács.

Ma délelőtti minisztertanács volt egybe-híva, amely a folyó ügyeken kívül a választókhoz intézendő manifestumot lett volna hivatalva megállapítani.

Mint hogy azonban Hieronymi Károly és Zichy János gróf miniszterek nincsenek Budapesten, nélkülük pedig ilyen fontos kérdésben nem akartak döntést provokálni, a miniszterelnök lemondta a mai minisztertanácsot és azt későbbi időre halasztotta.

A kultuszminiszter a sajtóról.

Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter ma délben Pécsre érkezett, hogy elmondja programbeszédét. A pályaudvaron ezrekre menő tömeg nagy ovációkkal fogadta. Az üdvözlő beszédekre a miniszter kijelentette, hogy örömmel jött Pécs városába kifejezni azokat az elveket, amelyek őt vezérlik és munkára sarkalják. Ezután megindult a mintegy 250 kocsisorból álló menet a díszesen fellebegtetett városba. Az utvonalat végig ellepték az emberek és hangosan éljeneztek a kultuszminisztert. Zichy a püspöki palotába szállott. Ebéd után látogatásokat tett.

Pécsről jelentik: Zichy gróf programbeszédében többek között kijelenti, hogy nem igaz ellenfeleiknek az a vádja, hogy a nemzeti munkapárt a lemondást hirdeti. Az ellenkező áll. A nemzeti munkapárt a munka idejét hirdeti. Azok hirdetik a lemondást, akik elérhetetlen ideálokért akarják harsogtatni a nemzetet. Felhívja a választók figyelmét arra, hogy azok hirdetik elsősorban hangzatosan az általános választójog nagy elvét, akik egyáltalán egy szuszra bejelentik az obstrukciót.

Ezután tárcájának ügyeiről beszélt, majd érdekes kijelentéseket tett a sajtóról.

— A sajtó egy nagyhatalom. De üdvös hatalmaság csak akkor lesz, ha magas erkölcsi nivóra lesz képes felemelkedni. Sokan beszélnek a sajtóról, a sajtó reformjáról, meg-

rendszabályozásáról. Nekem meg van a saját álláspontom ebben a kérdésben is. Az én felfogásom az, hogy a zsurnalisztáknak és a sajtó képviselőinek a társadalmi állását kell emelni. Az újságíró-gárda ezáltal nagyobb tekintélyre fog szert tenni, meg lesz benne az erkölcsi erő arra, hogy magából kitaszíthassa azokat az elemeket, amelyek nem méltók hozzá és amelyek hazafias munkájában akadályozzák. A közvéleménynek legyen a hírlapíró kifejezője, de ne legyen gyártója a magyar közvéleménynek. De hogy ez bekövetkezhessen, szükségünk van egy erős, hatalmas társadalomra. Ne üssük mindig a hírlapírókat, hanem teremtsünk mindenekelőtt egy egységes társadalmat és legyen ebben segítségünkre maga a sajtó is. Erre kérem én a magyar zsurnalisztákat kivétel nélkül, bár tudom, hogy bizonyos politikai befolyások alatt áll a magyar sajtó egyik-másik része, de tudom, ha üt az óra, ott lesz a magyar sajtó, melytől oly sokat várunk és meg vagyok győződve, nem is fogunk benne csalatkozni.

Hieronymi — Pozsonyban.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter, Pozsony város képviselőjelöltje ma délelőtt a városházán több küldöttséget fogadott. A hatóságok, egyesületek, intézetek, ipari vállalatok rendre tisztelegtek előtte. Délben a kereskedelmi kamarában diszgyűlés volt, amelyen a miniszter hosszabb beszédet mondott és a kisipar támogatásának kérdésével foglalkozott. Délután több gyárat tekintett meg a miniszter.

Vármegye a főispánja ellen.

Marosvásárhelyről jelentik: Marostordamegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta meg rendes havi ülését. Ezen az ülésen elnökölt először Erődy Sándor, a vármegye új főispánja. Az új főispán megnyitójában kérte a bizottság támogatását, erre a kérelemre azonban a bizottság egyetlenegy tagja sem válaszolt, hanem Köllő alispán elrendelte a tárgysorozat első pontjának, az Erődy főispán és Nagy József vármegyei aljegyző fegyelmi ügyében hozott miniszteri határozatnak tárgyalását. A belügyminiszter tudvalevőleg megsemmisítette a fegyelmi választmány marasztaló ítéletét. Bethlen István gróf szólalt fel elsőnek, aki a miniszteri határozatot törvénytelennek minősítette. Utána Gál Sándor a képviselőház volt elnöke emelt szót, aki a törvényekkel való frivol játéknak mondta a miniszter eljárását. Egyben éles szavakkal kritizálta Székely igazságügyminiszternek a marosvásárhelyi törvényszék tagjait érintő nyilatkozatát és megbotrányozásának adott kifejezést, hogy Magyarország igazságügyminisztere ily nyilatkozatra ragadtatta magát. Erődy főispán ekkor felállott és kiment a teremből. Helyét Köllő Ignác alispán foglalta el. Ezután Bethlen Istvánnak, a miniszteri határozatot törvénytelennek minősítő indítványa felett szavaztak és a bizottság az indítványt az őt állami tisztviselő tag szavazatával szemben elfogadta.

Herman Ottó Kossuth Ferenc ellen.

A dunapataji kerület nagy küldöttsége tisztegett ma a függetlenségi és 48-as pártkörben, hogy Herman Ottót a jelöltség elfogadására kérje. A küldöttségnek Herman Ottó így válaszolt:

— Én már 75 éves ember vagyok és nekem a tudomány terén kell bevégezni munkámat. Őszintén megvallom, hogy a mai tülekedésben már nem is akarok politikai szerepet vállalni. Én az olyan eljárást és irányzatokat, amilyenek most Kossuth Ferencnek tetszenek, rosszalom. Kossuth Ferenc mikor hazajött, azt mondotta, hogy edesatyjának elveit és eszméit akarja életrehozni és megvalósítani és íme most ott van, a hol éltek rendszeresen a köteleességek körül és a következetességről megelégedett

emberek: a miniszterek és ordókkal feldíszített férfiak sorában. Írásos bizonyítékokkal tudom igazolni, hogy mint Kossuth Lajos régi benső emberének olyan levelek vannak birtokomban, melyek tisztán rápecsételvek fiára, hogy rossz uton jár. A magyar nép most már bizalmatlan mindenki fel szemben, velem szemben is. Visszamegyek dolgozóasztalomhoz, de ha idő múltán a magyar nép meg talál mozdulni, ott leszek az első sorban.

Herman Ottó beszédét könyezve hallgatta meg a küldöttség.

A keresztényszociális párt züllése.

Néppárti körökben ma azt beszélték, hogy Giesswein Sándor kanonok, pápai prelátus, aki annak idején a néppártból kiválva, élére állott a keresztényszociális akciónak, a közeli napokban ismét visszatér a néppártba s a választási küzdelmet is a régi programmal fogja végigharcolni.

Azok, akik ösmerik Giesswein Sándornak a néppártba való viszonyát, egyértelműleg azt vallják, hogy a prelátus e szenzációs lépése a keresztényszociális párt szétszűlését és rövidesen való teljes megszűnését jelenti.

Giesswein Sándor azzal indokolja meg a keresztényszociális pártba nézve halálos elhatározását, hogy az új párt nem tartotta meg azt az irányt, amelyet megalakulásakor maga elé tűzött, hanem ultraradikalizmusba tévedt, ami Giesswein felfogása szerint vallási, társadalmi és nemzeti szempontból egyaránt veszedelmes.

Giesswein Sándornak a néppártba való visszalépése nagy örömet keltett a néppártban, de még nagyobb konsternációt a keresztényszociálisok között.

A néppártban az a meggyőződés uralkodik, hogy a keresztényszociális párt megszűnése: órák kérdése lehet csupán.

Holló Lajos Andrásról.

Andrássy Gyula tudvalevőleg lemondott Kassáról.

De nem vonul vissza a politikai színtérrel, hanem egyrészt elfogadta a nagymihályi jelöltséget, másrészt a választóihoz intézett nyílt levelében vesz búcsút Kassától.

Ebben a levelében nagyot ütött a függetlenségi Justh-párton.

A kassai bucsuzónak ez a része fölháborodást keltett a függetlenségi pártiak közt és Holló Lajos alelnök tegnap este a pártkörben ekként nyilatkozott Andrásy leveléről:

— Engem Andrásynak ez a magatartása nem lepett meg. Most végre kibujt a szeg a zsákból. Andrásy volt az, aki még a koalíció uralma alatt, amikor a függetlenségi többség jóvoltából birta a belügyi tárcát, folyton aknamunkát végzett a függetlenségi párt ellen. Ő volt az, aki kisdud csoportnak nevezte a bankharcosokat. Ő volt az, aki személyenként igyekezett leszerelésre bírni a bankelkülönítés híveit. Ő volt az, aki botor rövidlátással katonai csafrangok felszínre dobálásával akarta eltemetni a gazdasági függetlenség követelményeit.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A „Buttyin és Vidéke Izs. Műegylet” folyó év április hó 17 én tartott alakuló közgyűlése alkalmával, a tisztikarba beválasztotta Roth Henrikné urasszonyt is ellenőrnek, mely körülmény az első közlés alkalmával, tévedésből kimaradt. Továbbá a bálra felülfizetett Weiszberger Lipót Gurahono 5 kor., Gutthi Ferencné urnő, a táncterem használatáért járó tíz korona díjat, felülfizetés eimén adományozta az egylet javára.

AZ ARADI UJ SZINHÁZ.

A városi közgyűlés elvi döntése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11

Az új színház nagyszabású terve ma a városi közgyűlésen is szóba került. Nemrég tudvalevőleg az építészeti bizottságban vetődött fel az a terv, nem volna-e helyesebb és gazdaságosabb a céljának meg nem felelő színházon minduntalan szükségessé váló költséges átalakítások helyett új és modern színházat építeni.

A törvényhatósági bizottság ma még nem döntött nagy a körütekintést és megfontolást igénylő ügyben, de a felszólalók elvben mind hozzájárultak ahhoz, hogy ha az új színház építése nem ró nagyobb terheket a városra, úgy az létesíttessék. Elfogadta tehát a bizottság a tanács javaslatát, hogy a központi fűtés ügye egyelőre szüneteljen és a tanács végezzen pontos számításokat a mostani színházépület hasznosítása és az új színház felépítésének költségeiről.

A mai közgyűlésnek ez ügyre vonatkozó részéről a következőkben számolunk be:

Lócs Rezső gazdasági tanácsos referálja hogy a színház központi fűtésére kiírt pályázatra három ajánlat érkezett. A Geitner és Rausch budapesti cég a Jajag rendszerű fűtést ajánlja, amit a tanács az építészeti bizottság véleménye alapján elutasítani ajánl. A Magyar Benoid Gáz Részvénytársaság ajánlatát időközben visszavonta, így tehát csak Haifel Sándor fővárosi mérnök exhaustor rendszere kerülhet szóba, amelynek berendezése 32000 koronába kerülne. Az építészeti bizottság azonban egy új eszmét vetett fel, t. i. új színház építésének kérdését. Az építészeti bizottságnak a hozzávetőleges számítások után az a véleménye, hogy az ismételtlen szükségessé vált átalakításoknál sokkal gazdaságosabb volna egy új színház építése. A mostani színház sem esztétikai szempontból nem felel meg a követelményeknek, sem tűzbiztonsági és kényelmi szempontból. A központi fűtés létesítése mellett ruhahár készítése és más költséges átalakítások is feltétlenül szükségesek. Ezzel szemben, ha a mostani színházépületet átalakítanák, megfelelően modernizálnák, akkor oly jövedelmezővé lehetne tenni, hogy új színház építése anyagi áldozatba nem kerülne. Annál kevésbbé, mert Szendrei igazgató az új színház felépítése esérére bért is ajánlott. Miután azonban a tanács ezidő szerint nincs abban a helyzetben, hogy pozitív javaslatot tegyen, azt javasolja, hogy a központi fűtés ügye tartassék függőben a jövő közgyűlésig, amikor a tanács az új színház építésére és a régi színház-épület hasznosítására vonatkozólag pontos számításokat tesz.

Mittner József bizottsági tag nem látja szükségét az új színháznak, amely újabb költségeket jelent. Sőt a központi fűtés se kell. A színház teljesen modern és ahogy eddig megfelelt, megfelel ezután is.

Tedeschi Viktor helyesnek tartja, ha a régi hibát, hogy a színház mai helyén épült, reparálja a város, de erről szerinte a 79 százalékos pótdadó mellett csak akkor lehet tárgyalni, ha erre nézve pontos számítások lesznek.

Faragó Rezső óva inti a bizottságot, hogy a színház építéssel is úgy járjon, mint a vashíd építésénél, amely az előzetes számítások szerint

egy fillérbe se került, valójában pedig évi 65 ezer koronás teherre van kitéve. A régi színház átalakításának tervéről a lapokból értesült és nem fűz hozzá vérmes reményeket. A passage bazárra ott van a nagyváradi példa, amely egyáltalán nem sikerült. A tanács javaslatát azzal kívánja megtoldani, hogy új színházat csak úgy építsenek, ha az egy fillérrel se terheli a várost.

Reisinger Sándor Aradváros 'kulturbotrányának' mondja a színházban és a színház bérházában uralkodó állapotot. A mostani színház használható állapotba való helyezése százharminc-száznegyvenezer koronába kerülne és még akkor se volna megfelelő. Éppen azért az építészeti bizottság jól megfontolt minden körülményt és arra a konklúzióra jutott, hogy a régi színházépület átalakítása által nyert jövedelem fedezi nemcsak ezen átalakítás költségeit, hanem az új színház építését is. A színház bérházában olyan rossz egészségügyi viszonyok uralkodnak a folytonos átalakítások miatt, hogy emiatt a bérárok már eddig is süllyedtek, de még ezután is süllyedni fognak. Ezt is megszüntetné az átalakítás. A passage Nagyváradon azért nem vált be, mert rossz helyen van és helytelenül van csinálva. Ajánlja, hogy ne halasztgassák a kérdés megoldását, mert előbb-utóbb ugyanis dűlőre kell vinni.

Stauber József úgy látja, hogy ez a kérdés oda fog fejlődni, ahova annak idején a vashíd kérdése fejlődött. Hogy t. i. szembe kerül egymással a régi város érdekeltsége a Boros Béni-tér érdekeltségével és könnyen megeshetik, hogy ez utóbbi helyen érdekeltek közül némelyek az új színház építésének tervével azért rokonszenveznek, mert máris híre ment, hogy az új színházat a Boros Béni-térre építik. Annak idején győzött az a józan belátás a törvényhatósági bizottságban, hogy a város legtöbb adót fizető negyedét, a Szabadság-tér környékét mesterségesen elértékteleníteni bűn. És bár ez többek magánérdeke, utal Boros Bérinek arra a mondására, hogy a közérdek olyan székér, amelyet a magánérdekek loval huznak. Reméli, hogy a törvényhatósági bizottság olyan határozatot hozni nem fog, amely Arad ezen adóterhekkkel megrakott városrésze forgalmának csökkenését idézné elő. És ez abból a szempontból is fontos, amit Reisinger Sándor bizottsági tag említett. A városnak ott egy nagy bérháza van és ha ebből a városrészről mindent a vasut felé visznek, ki fogja kibérelni a bolthelyiségeket. Azt indítványozza, hogy csináljanak költségvetést arra, hogy milyen anyagi áldozattal lehetne a színházat ott ahol ma van, a viszonyok követelményeinek megfelelően átalakítani és egyúttal a színházi bérházat is és a benne levő helyiségeket alaposan modernizálni.

Varjassy Lajos polgármester kijelenti, hogy amíg ő lesz polgármester, mindig ellenezni fogja, hogy a színház a Boros Béni-térre jöjjön. Vagy a nyári színház helyét, vagy az Óvár-tér tartja alkalmas helynek. Különböző ez csak akkor lesz aktuális, ha a számításokból az tűnik ki, hogy az új színház építése nem jelent terhet a városra. Azt mindenki elismeri, hogy a mostani színház nem felel meg, mert kicsi és amellett sem kulturális, sem szépművészeti, sem pedig közbiztonsági szempontból nem felel meg. S ha terhet nem jelent a városra az új színház, úgy okvetlen fel kell építeni, mert államsegélyre is lehet számítani, amit más városok is kaptak.

A bizottság a polgármester szavai után a tanács javaslatát nagy többséggel elfogadta,

AZ ARADI KORTESHARC.

Letépett Barabás-zászlók. — A rendőrség nyomozása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

A választási küzdelem elfajulását bizonyítja az, hogy a küzdő táborok a bíróságoknál keresnek oltalmat a másik részről jövő inzultusok ellen. Az aradi munkapárt kénytelen volt a kihágási bíróhoz fordulni a május hatodiki korcsmai támadás megtorlása miatt. A Riszterer-korcsmában történtek a szenvedélyek elfajulásának magas fokát jelzik. Bedő Árpád dr. kihágási bíró már megindította az eljárást, mert nem maradhat büntetlenül az elfogultságnak és a meggondolatlan terrorizmusnak az a mértéke, mely a több kilogrammos kőnek sűrű embertömegre való hajtásában megnyilvánul.

A bírói pártatlanság kötelessége minden panaszt egyenlően meghallgatni, mérlegelni és igazságot szolgáltatni. Ezért természetesnek tartjuk, hogy a kihágási bíró éppen olyan szigorral és erőlyel nyomozza és vizsgálja meg azt a feljelentést is, melyet Vizer Lajos ügyvéd, a függetlenségi párt elnöke mondott jegyzőkönyvbe és a melyre orvoslást kér a hatóságtól.

A panasz szerint május hónap hatodikán, éjszaka idején Hegyi János Kasza-utca 34. számú házában padlásnyílásából ismeretlen tettes letépte a nemzetiszínű zászlót, melyen Barabás Béla neve volt; darabokra szakgatta és sárba tiporta. Panaszt emel továbbá az elnök a miatt, hogy ugyancsak az említett időpontban Bogsán Károly házában kerítéséről, mely a Török Ignác-utca 3. szám alatt van, szintén letéptek egy választási jelvényül szolgáló Barabás-zászlót.

A kihágási bíró a nyomozást azonnal megindította. Detektívek jártak el az ügyben és eddig megállapították a következőket:

Megfelel a ténynek, hogy Hegyi János házában padlásnyílásából május 6-án éjjel egy óra tájban vették le ismeretlen tettesek a zászlót, letörték a nyelét, elvitték a szövetet és csak a zászlórúd egy darabját hagyták vissza az ablakban.

A Bogsán-háznál történt zászlósértés nem hatodikán, hanem május harmadikán történt, este fél nyolc órakor. A tulajdonos kijelentése szerint egy ismeretlen egyén lekapt a kerítésről a zászlót és futásnak eredt. Bogsán üldözőbe vette, de elfogni nem tudta. Futás közben azután a zászlót a földre dobta és ott is hagyta.

Az elmondottakból tehát egyáltalában nem tűnik ki az, hogy a függetlenségi párt választási zászlóit, melyek sértetlenségét éppen úgy védi az 1874. évi XXXIII. t.-c. 104. szakasza, mint bármely párt emblémáit, az ellentáborba tartozó tettes tépte volna le. Valószínű is, hogy itt nem a politikai tendencia irányította a tettet, hanem a zászlótépés valami csirkefogó trükknél nem egyéb. Azonban azt meg kell jegyeznünk: íra egy kissé az a körülmény, hogy úgy a május harmadiki, mint a május hatodiki ekszcenszusokat május tizedikén jelentette a függetlenségi párt elnöke a kihágási bíróságnál. Éppen akkor, mikor a Riszterer korcsmában lejátszódott súlyos inzultus miatt a vizsgálat megindult az emberéletet sem kimélt és az éjszaka sötétjében bujkáló kódobáló botrányhősök ellen.

AZ ARADI KOZLONY TELEFONSZAMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

Tisza István a felekezeti gyűlés ellen.

Nyilatkozatok a vallási békéről.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Arad, május 11.

Tisza István gróf ma délután Aranyosmaróton és Besztercebányán mondott nagy beszédet. Mindkét beszédében hangsúlyozta a felekezeti békét, mert ez egyedül képes csak a nemzet fejlődését előre vinni. Szólt továbbá a néppárt szükségtelenségéről.

A gyűlések lefolyását a következőkben ismerteljük:

Tisza István gróf ma Aranyosmarótra érkezett, ahol nagy ovációkkal fogadták. Tisza egyenesen a népgyűlés színhelyére ment, ahol több ezer ember gyűlt össze. Folytonos éljenzés között emelkedett szólásra.

Beszédében mindenekelőtt a koalíciós rezsim okozta csalódásokat ismertette, azután áttért a néppárt politikai magatartásának bírálatára. Csodálkozik, hogy a néppárt tagjaiból mily kevesen állottak zászlója alá, sőt egyenesen szembe helyezkedtek vele, holott a két párt programja között alig van eltérés. A néppárt egyházpolitikai törekvései már a történelemé és nincsen és nem is lehet senki, aki a nagy harcot feljuttatni kívánja. Még a néppárton sincs józan ember, akit ez a cél hevitene. A néppárti program többi ígéretei pedig, a katolikus autonomia, a kongrua stb. benne van a kormány programjában is és ott több biztosíték van annak megvalósítására nézve, mint a néppártnál. A katolikus érzelmi emberek részére pedig elég biztosíték Zichy János gróf személye. Szólok bár nem katolikus, de vallásos ember. Tudja, hogy a modern áramlatok ezer kísérlete között szükséges egy erős vallásos érzület, melyet ő egész életében ápol.

— A felekezeti türelmetlenség különösen nálunk veszélyes, ahol a maroknyi társadalom közé amugy is ákadt ver a politikai és nemzetiségi ellentét. Art a felekezeti türelmetlenség a katolicizmusnak is, mert a radikalizmus karjai közé kergeti azokat, akik nemes szabadelvű felfogással tisztelik a vallásos gondolkodást és erkölcsöt. Liberalizmusunk két malomkövé közé került: egyfelől a tulhajtott felekezetiesség, másfelől az ateisztikus radikalizmus veszi körül, mely mindkettő egyaránt ellensége a harmonikus fejlődésnek. Ez a nemzet mindig szabadelvű volt, mindenkinek lehetővé tette vallása szabad gyakorlását és így ez a nemes liberalizmus a katolikus érdekeket is ápolta. A felekezeti ellentétek veszélyesek azért is, mert az így támadó részen a nemzetiségi aspirációk benyomulnak.

Tisza István gróftól beszéde után percekig ünnepeltek. Ezután Tisza automobilra ült és átment Besztercebányára. Utközben egy kis baleset történt. A Tisza mögött haladó automobil Radvány község határában nekiment az elsőnek és megrongálta, de Tiszának baja nem esett. Öt órakor érkeztek Besztercebányára, ahol diadalkapuvál és lovasbandériummal fogadták. Hat órakor volt a gyűlés, ahol az elnöki megnyitó után lelkes éljenzések között Tisza emelkedett szólásra.

Beszédében kijelenti, hogy ma már ismeretesebbek azok a körülmények, amelyek úgy alakították az ország helyzetét, hogy Khuen gróf és vele együtt kormányon levő barátai önfeláldozó munkára vállalkozva átvették, vagy talán nem is átvették az ország kormányzásának gyeplőjét, hanem felvették a földről azt a gyeplőt, mely a koalíciónak teljesen lehetetlenné vált kezéből hullott oda. Hallottuk a koalíciótól hónapokon át, hogy nem képes tovább vinni az ország ügyeit, hogy tehetetlenségre van kárhoztatva. Tudjuk, hogy a legkülönbözőbb oldalról próbáltak találni önfeláldozó embereket, akik átvegyék a kormányt és most, amikor végre vállalkozott valaki és amikor a nemzet előtt megnyílik az út arra, hogy visszatérjen a rendes alkotmányos mun-

kalkodás terére, akkor talán helyén volna, ha azok a tisztelt barátaink, akik résztvettek a koalícióban, nem megnehezíteni, hanem megkönnyíteni igyekeznének ezt a feladatot.

Ezután polemizál Apponyi besztercebányai beszédével és újból felsorolja a koalíció hibáit.

Kifogásolja, hogy az ország politikájában még most is sok a felekezeti gyűlölködés és viszálykodás. Valóságos csapása ennek az országnak, hogy nem elég, hogy nemzetiségi különbségek gyöngítik, de nem tud a helyes felekezeti megkülönböztetés útjára sem térni. A katolicizmus talán sehol a világon nincs oly pozícióban, mint Magyarországon. A magyar liberalizmus természetes szövetségese a társadalom lelki békéjének ellenségei és komoly veszélyt rejtenek magukban a nemzet erkölcsi békéje ellen és csupán félművelt szektáriusok.

— Kérem az ország katolikussait, ne foglaljanak el külön álláspontot a politikában. Közérdek, hogy a felekezeti torzalkodások megszűnjenek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A marosvásárhelyi törvényszék bírái és az igazságügyminiszter. A marosvásárhelyi törvényszék bírái teljes ülést tartottak. A tanácskozás tárgya Székely Ferenc igazságügyminiszternek egy budapesti pohárköszöntőjében a marosvásárhelyi bíróságról tett kijelentése volt, melyet a törvényszék tagjai magukra nézve sérelmesnek tartanak. A marosvásárhelyi küldöttség előtt, mely a jelöltséget ajánlotta fel az igazságügyminiszternek, Székely Ferenc igazságügyminiszter pohárköszöntő alakjában, melyben Erdődy főispánt éltette, állítólag oly kijelentést tett, melynek értelme szerint a marosvásárhelyi bíróság igazságtalanul járt volna el, amikor Erdődy ellen engedetlenség címén bűnpört folytatott. Az igazságügyminiszter azt is mondotta még állítólag, hogy mióta bíró, ilyen igazságtalan ügyet még nem is látott. A marosvásárhelyi bíróság körében ez a kijelentés felháborodást keltett, mert a marosvásárhelyi törvényszék és a tábla, tudvalevőleg elmarasztalta Erdődyt és a Kuria döntése előtt ejtette el a koronaügyészség a vádat.

Ebben az ügyben illetékes helyről jelentik, hogy Székely igazságügyminiszter Erdődy főispánra mondott felköszöntőjében nem állította, hogy a főispán pörében a marosvásárhelyi bírák igazságtalanul jártak el és semmi olyat nem mondott, amiből ezt a kijelentést következtetni lehetne. Ha tehát való volna, hogy a marosvásárhelyi kir. törvényszék tagjai felköszöntőjét magukra nézve sérelmesnek tartották, úgy ez csupán a felköszöntő szövegének helytelen közlése folytán történhetett és félreértésen alapszik. Ezt a félreértést a miniszter közvetlenül fogja a törvényszék tagjaival szemben eloszlatni.

§ A megsértett Szent István király. Budapestről jelentik: A budapesti büntető bíróság Arkay Ferenc dr. miniszteri fogalmazó feljelentésére ma száz korona pénzbüntetésre ítélte Benedek János volt országgyűlési képviselőt becsületsértés miatt. Az ügy előzménye az elmúlt nyáron történt. Benedek János Cirkvenicében Arkay doktorral a magyar királyok hazafiasságáról vitatkozva, Szent István királyról azt állította, hogy az részeges, paralitikus ember volt. A miniszteri fogalmazó loyális érzületét bántotta ez a tiszteletlen hang és heves szavakkal támadt Benedekre, aki azonban nem hagyta magát és alaposan leszidta Arkayt. A bíróság ma elégtételt szolgáltatott a miniszteri fogalmazónak, mert Benedeket 100 koronára büntette.

Fejezetek a közgyűlésről.

★

— Szabad! — szólott a szerkesztőségi kifizető és egy ur bujt be az ajtón, éppen éjfélkor.

— Tessék helyet foglalni, tessék a száját tartani és ne tessék egy szót se szólani, mert nyomban itt lesz a pesti telefon. Reggel háromkor tárgyalhatunk — szólott viszont a szerkesztő.

Az előkelő idegen — minden idegen előkelő, — erre a barátságos fogadtatásra el volt készülve. Se szó, se beszéd, benyúl a zsebébe, kihuz egy csomó teleirt kutyanyelvet, leteszi az asztalra és zaj nélkül távozik.

Az írásból nehezen ki lehetett betűzni, hogy ez az ur ma délután végig élvezte az aradi törvényhatóság közgyűlését a karzatról és beszámol az impresszióiról. Érdekes lehet az írás és azért egy két fejezetet érdemes közreadni belőle, a felelősséget a karzati látogatóra hárítva érte.

I.

(Kegyelmes királyi kézirat érkezett.)

Angel dr. egy nagy lepedőt terít ki maga előtt, a mire az egész közgyűlés feláll.

— Őfelsége a következő kegyelmes kéziratot intézte hozzánk — mondja a főjegyző szerepét betöltő Angel dr. — és harsány hangon olvassa a legkitűnőbb aláírással ellátott nagypecsétes levelet.

Láttam, hogy Schwartz Zsiga és Nagy Kálmán egy kicsit balra pislantottak, mintha valakinek az arcán lennének, milyen hatást tesz a kéziratnak az a passzusa: „lehetővé teenditek, hogy képviselők az országgyűlésben megjelenjenek.”

— Megkérdeztem a szomszédomat — városi tisztviselő — kit keres a két ellenzéki vezér a szemével?

— Hát nem tudja? Ott a balmező második padsorának a sarkán van egy üres hely. Aki ott szokott ülni, azt roppant érdekli, vajjon az aradiak lehetővé teendik-e, stb.

— Hát lehetővé teendik? Nézze kérem, az összes párthívei haraguznak helyette, mert ez a kegyelmes királyi kézirat megérkezett. Haragjukban fel se álltak. Olvassa meg, hányan vannak. Ugye, hogy az egyik kezét bátran zsebre is dughatja, mert már a hatodik ujjára nincs is szüksége.

II.

(Licitáció.) Háromnegyed óráig aludtam. A szomszédomat azt mondta, hogy átaludtam a legérdekesebb részeket. Például Mihály Ferencné szül. Laczkó Mária kérvényét szülésznői oklevelének kihirdetése iránt, továbbá Pfeiffa Józsefné szülési oklevelének kihirdetése tárgyában és ehhez hasonló szennzációkat. Igazán kár, mert ebből legalább megtudtam volna, hogy Arad nem hűve az egykének és szaporodik az ujjazultok száma. Éppen akkor ébredtem, mikor azt álmodtam, hogy Kormányos Benő a battonyaiknak oda ígerte a harmadik egyetemet.

Kidörzsölöm az álmot a szememből, hogy jobban halljam, mit beszélnek a mélységben, hát uram fia, azt veszem észre, hogy én nem is álmodtam.

— Nem vagyok én Battonyán — mondom a szomszédomnak, — nem is a Kormányos Benő nemzetközi alapokon hazafiassan szervezkedett szocialista ígér egyetemet. Ez itt Arad, az meg Szalaj Arnold. Mig Battonyának csak egyeteme hiányzik, addig Aradnak csak ingyen legelő kell.

Azért mondotta Szalai dr. oly meggyőződéssel, hogy mindenkinek ingyen legelőt kell adni, mert ezt kívánja a haza becsülete és a harmadik kerület polgársága.

Óriási hatása volt ennek a kijelentésnek. Meg is látszott rögtön. Mikor a tanács javaslatával szemben a Szalai dr. indítványára ellenpróbakép szavaztak, felállott Szalai dr. másodmagával.

Azt mondta a szomszédom, hogy a honmentő ideára leszavaztak ám az összes párthívek. Mind a ketten.

III.

(Sülyedő házbérek.) Kijelentem, hogy én még az idén színházban nem voltam, de hogy *Mittner Józsi* bátyám tavaly se volt, arra mérget veszek. Azért mondja tehát olyan kategorikusan, hogy a színház kitűnő és eda még fűtőkészülék sem kell. Ezen nem csodálkozom. De az meglepett, hogy a színház épület olyan modern, amilyennel a világnak egyik teatruma sem vetekedik. *Reisinger Sándor* leplezte le a titkot. Elárulta, hogy a színházépületben két sülyesztő van. Egyik a színpadon, melyen át Az ember tragédiájában Lucifer szokott a pokolba kerülni, a másik a házbérsülyesztő, mely a rozoga bérház lakóinak lakbérét tünteti el negyedévenként, olyannyira, hogy azok a jövő évben teljesen ingyen fognak lakni. Azt kérdeztem a szomszédomtól, ha ez így van, akkor miért akarja a tanács a színházat modernizálni?

Közgyűlés után pedig rohantam Lőcs Rezsőhöz és kértem egy lakást pont a házbérsülyesztő készülék szomszédságában.

Lőcs így felelt az ő előkelő modorában:

— Uram, nálunk van adóemelő gép, házbérsülyesztő és élelmiszer-árturbina, de sem házbér, sem deficit sülyesztő nincs. Jegyezze meg, ha abban a házban a házbérek folytonosan sülyednének, akkor azokban a lakásokban csupa városatya laknék.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Csütörtök: A koncert, szimf. Góthék vendégjátékával. (B. bérlet.)
Péntek: Tancos huszárok, operett. Komlóssy Emma vendégjátékával. (C. bérlet.)
Szombat: Vándorlegény, operett. Komlóssy Emma vendégjátékával. (A. bérlet.)

A koncert.

Góth Sándor, Kertész Ella vendégjátékával. (Vigjáték 3. felvonásban. Irta: Hermann Bahr. Fordította: Hajó Sándor. Bemutató előadás.)

Német írótól francia szellemességet kapni, ez irodalmi pikanteria. Hermann Bahr, a legtehetségesebb német írók egyike ötleteiben művészi, szellemességben miben sem marad a legkiválóbb francia írók mögött, és ha ma bemutatott darabját a szerző megnevezése nélkül hallja valaki, a szerzőség érdemét bizonyosan franciának imputálja.

Maga a vigjáték ötlete is megkapóan érdekes. Egy elkényeztetett, körülrajongott művész minden érzelmi alapot nélkülöző szerelmi kicsapongásairól van szó, aki valójában csak a feleségét szereti, a kalandokban még csak örömet sem lel, de azért csapong jobbra-balra, hűségéből, szeszélyből, megszokásból, üzleti érdekből, de mindig szív nélkül.

A darab meséjét bizonyára mindenki ismeri, hiszen a darab budapesti bemutatójának is különös érdekességet kölcsönzött, hogy Góthék ebben a darabban léptek fel először új művészhajlékukban, a Magyar Színházban és az aradi publikum szeretetteljes érdeklődéssel kísérte a kitűnő művészpár új hódítását.

Bahr darabja Góthéknak és Góthék Bahr darabjának hoztak fenomenális sikert. Bravurosabb megjátszásban, eredetibb, művészebb fel fogásban lehetetlen elképzelni Bahr rapszo-

dikus művészetét, mint ahogy azt Góth Sándor megjátsza. Ragyogó művészetének ezernyi nüanszával látja el Meink Gusztávot és az író fantáziájában sem élhetett tökéletesebben ez az alak, mint amilyennek Góth Sándor megmintázta. És Góthné? A legtökéletesebb asszonyiség eszményi megjelenítője. Végtelen báj, melegség sugárzik ki minden szavából. Azt a sok finomságot, amit ebbe az alakításába visz, lehetetlen részletezni. Bámulattal adózunk ennek a nagy művésznőnek legújabb és talán legszebb alakításért.

A koncert többi szereplője is kitett magáért. H. Harmath Józsa nagyon is passzív szerepében is nagyon bájos volt. Zalay Margit meglepően temperamentumos volt egy rajongó asszony szerepében. Pompás alakítást produkált Dolly, Jura dr. szerepében. Várnay és Benkőné mint mindig, ma is jót nyújtottak.

A közönség kitűnően mulatott a pompás darabon és sokat tapsolt a szereplőknek. H. G.

* Kesztlerek vendégszereplése Nagyváradon. A nagyvárad Szabadság írja: Pierre Berton színművében, a Találkozásban kezdte meg vendégszereplését a Kesztlér házaspár. A vidék legrokonszenvesebb színészpárja régi kedvence a nagyvárad közönségnek. Tegnap szereplésével csak újabb híveket szerzett magának Kesztlér Ede és Kápolnai Juliska, akinek bájos egyéniségét és pompás megjelenését ismételtelen szívesen láttuk a nagyvárad színpadon. A közönség lelkesen ünnepelte a vendégeket, akik játékuiban igazán művészi nyújtottak és ki is érdemelték a tapsokat.

* Zsigmondi Anna szerződése. Referáltunk arról a kiállításba helyezett primadonna perről, amely a debreceni színház körül két primadonna: Zsigmondi Anna és Szilassy Etel egyazon szezonra történt szerződése miatt keletkezében volt. Ez a primadonna-háború nem fog bekövetkezni, mert Zsigmondi Anna tegnap végérvényesen leszerződött a következő színi évadra is, a nagyvárad Szigligeti színházhoz. Ezzel, minthogy a szerződés már mindkét oldalról perfekt és érvényre emelkedett, Zilahy Gyula debreceni színikazgató pedig örül, hogy a primadonna-válságból megmenekedett, a pör utolsó aktái lezárultak.

* Hangverseny Békéscsabán. A békéscsabai magántisztviselők hangversenyt rendeztek, a melyről ezt írja egy csabai lap:

A hangversenyen az első szereplő Csányi Mátyás zongoraművész, az aradi színház karmestere volt, aki Wagner „Tanhäuser” operájából a nyitányt játszotta el kellő színezéssel és ügyes technikával. Utána Huszár Károly, a m. kir. Opera ösztöndíjas tagja, gyönyörű színes tenor hangjával hódította meg a közönséget. Sümegi Ödön, a szegedi színház bonviván énekese szintén igen tetszett. Majd ismét Csányi Mátyás önálló zongora száma következett. Offenbach „Hoffman meséi” című operából a Fantáziát játszotta nagy tudással. Ezután következett Lux Terka felolvasása. Percekig tartó tapsos fogadta a kiváló írónőt a közönség, úgy, hogy a tüntető fogadtatás még a sok tapshoz és diadális érzékhez hozzászokott írónőt is kellemesen lepte meg. Mikor a taps elhalt, kedves, csengő hangon megkezdte felolvasását. A felolvasások közönségének lélektanát ismertette, majd magáról, mint írónőről mondott el sok érdekes, vonzó apróságot.

* Elhunyt karmester. A múlt szezonban a nagyvárad színtársulat ambiciózus, végtelen szerény, érdemes karmestere volt Lehel Károly, akit mindenki becsült és szeretett, aki közelebből megismerte a nagytehetségű művészembert. Mikor Nagyváradról elszereződött, betegeskedni kezdett s már a pécsi színtársulatnál a tüdővész nyomait konstatálták rajta. Most aztán Újvidékről jön a hír, hogy Lehel Károly hirtelen meghalt.

* Háztartás. A magyar asszonyok lapjának, a „Háztartás”-nak ma megjelent száma dns és tanulmányos tartalmával semmivel sem marad mögöttes az eddigieknek. Minden van a lapban, amire a magyar háziasszonynak szüksége van a házban és a ház körül. A tanulmányos közleményeken kívül szórakoztató olvasmányok is tarkítják a lapot, a melynek kiadóhivatala (Budapest, VII., Aréna-ut 68.) készségesen szolgál ingyenes mutatóvány számmal.

* Bérmlásra alkalmas ima önyvek. Csernoch János csanádmezei püspök és Németh József püspök, nagy ünnepély keretében május 15. és 16. án bérmlást tartanak. Ez alkalomból ifj. Klein Mór könyvkereskedő cégnél a főmagasságu bíbernok-érseki jóváhagyott imakönyveket, nagy választékban a legutányosabb árban lehet beszerezni. 6855

* A föld története. Hányan vagyunk, akik nem ismerjük annak a földnek történetét, melynek porából származunk a bibliai hagyomány szerint és melynek porát szaporítjuk, oda visszatérve? Király Pál, egy nagy tudású természetdócs egy élet munkáját, küzdelmét írja le remek darabjában, A föld történetében. A stílista gondosságával, művészetével tárja elénk a geologia, asztromomia és a biologia kincseit. Darabjának meghallgatása után tiszta fogalmat nyerünk földünk fejlődéséről az anti devon korszaktól kezdve a tudományos expedíciók sarki felfedezéséig. De nemcsak a föld geológiai alakulásait tárja elénk, hanem levisz bennünket az óceánok rejtélyes mélységeibe, megismerteti velünk a tenger mélyének titkos világát. Látnunk csodaszzerű élő lényeket, melyeket csak évekig tartó kutatás hozott felszínre és melynek fotografiai reprodukciói a tudományos kutatás valóságos diadala. Egy költő rajongásával festi le a sarki fény csodás szépségeit és nyomban azután a rideg tudós igazmondásával tart előadást az ember származásáról. Ritka tudással megírt darabja állandóan lebilincselve tartja az érdeklődést és darabjának meghallgatása után tudásban gazdagodva távozzunk az Urániából. A darabot művészi kivitelű mozgóképek és színes vetített képek illusztrálják. A föld történetét maga a kiváló szerző olvassa fel. 241

* Az Uránia új műsora. Csupa válogatott érdekességből állították össze az Uránia új műsorát, mely feloleli a látnivalók és mulatságos dolgok egész arzenálját. Több természet után készült mozgóképek mellett különös tetszésre találnak egy idomított orángutáng valóban megkapó produkciói. Az értelemnek olyan meglepő fokán áll ez az idomított majom, hogy önkéntelenül is Darwinra és a faji leszármazásra gondolunk. A Ganges, Colambo, Caytoa bűbajos vidékei is olyan látványosságok, melyek lebilincselik a nézőt. A kitűnő műsort délután 6–8 ig mutatják be. Este fél 9 órakor pedig Király Pál nagyszerű darabja, A föld története kerül előadásra a kiváló szerző személyes előadásában.

SPORT.

+ Bajnoki atletikai viadal Aradon. Az Aradi Posta és Táviráda Tisztviselők Sport Egyesülete e hó 22-én, vasárnap délután 1/4 órakor saját sporttelepén a Magyar Atletikai Szövetség megbízásából kerületi bajnoki atletikai viadalt rendez. A viadal előreláthatólag nagyszerű lesz, mert az összes dalmagyarországi egyesületek teljes atléta gárdájukkal fognak a versenyen megjelenni. Jövételüket már előre jelezték a szegedi, temesvári, szolnoki, bajmoki, szabadkai és zombori sport-egyesületek.

HIREK.

A király Budapesten.

Csöndes tünemény.

Távirati tudósítás.

Arad, május 11.

A király ma este fél nyolckor érkezett meg Bécsből Budapestre. A felség vonatát Marchegtől Marx János vezette. A nyugati pályaudvaron nem volt hivatalos fogadás. Fülöp főpolgármester, Boda főkapitány és Daróczy állomásfőnök fogadták az ősz uralkodót, aki mindhármójuknak mondott néhány barátságos szót, aztán a néptömeg sora között kivonult fogatához. A király mellett Paár gróf foglalt helyet. A következő kocsin Bolfrass főhadsegéd Kerzel dr.-ral foglalt helyet. Amerre a kocsik elhaladt, éljenző csoportok keletkeztek. A király jobbra-balra tisztelgett s úgy köszöntö meg az üdvözléseket.

A várpalotában József főherceg fogadta fiával, Pálffy Miklós herceg főudvarnaggyal, s Nepalek főszertartásmesterrel. A király az üdvözlések után lakosztályába vonult s miután megvacsorázott, nyugalomra tért.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 12-én az időjárás: enyhe, nyugaton elvélve csapadék, később hűvösebb.

— Az aradi képviselőválasztás kiírása. A törvényhatósági bizottság ma tartott közgyűlésén mutatta be a tanács azt a királyi kéziratot, melyben ő Felsége az országgyűlést június 21-ikére hívja össze Budapestre. A királyi kéziratát Angel István dr. olvasta fel és azt a törvényhatóság tagjai állva hallgatták végig. Hódoló tisztelettel tudomásul vették; a közgyűlés utasította a központi választmányt a képviselőválasztás előkészítésére. Tudomásul vette egyúttal a belügyminiszternek körrendeletét is, melyben a törvényhatóságot felhívja a választási küzdelem idejére megteendő közrendi intézkedésekre. A rendeletet a rendőrséghez tette át a közgyűlés és utasította, hogy a megfelelő törvények és szabályok szigorú betartásával a szükséges preventív intézkedéseket tegye meg. Az ülésben felvett jegyzőkönyvet nyomban hitelesítette a törvényhatóság.

— Csernoch János dr. püspök fogadtatása. Pénteken délután fél négykor érkezik Csernoch János dr. megyéspüspök Temesvárról Aradra. A törvényhatóság részéről a ma hozott határozatnak megfelelően Varjassy Lajos polgármester városi képviselőkből álló küldöttség élén üdvözlö az egyházfőt a vasuti állomáson és szombaton eléje vezeti a város tisztelgő küldöttségét.

— Meghívók. Az I. kerületi aradi nemzeti munkapárt választmányát e hó 13-án este fél 9 órakor a „Központi Szálloda” földszinti kistermében megtartandó ülésre tisztelettel meghívom és figyelemmel a tárgysorozat fontosságára, okvetlen szíves megjelenését kérem. Leopold Zsigmond, I. ker. elnök.

A III. kerületi aradi nemzeti munkapárt választmányát e hó 14-én este egy negyed 9 órakor a „Központi Szálloda” földszinti kistermében megtartandó ülésre tisztelettel meghívja az elnökség.

— Gizella főhercegnő Budapesten. Bécsből jelentik: Gizella főhercegnő, aki ma Bécsbe érkezett, pénteken vagy szombaton egy-két napi tartózkodásra Budapestre jön.

— A másodtrónörökös házassága. Bécsből jelentik, hogy Károly Ferenc József, aki Ferenc Ferdinánd trónralépésekor trónörökösünk lesz, legközelebb eljegyzi magát Erzsébet román hercegnővel, a román trónörökös-pár leányával.

— A városi főorvos nyugdíjazása. Erdemeinek teljes elismerése mellett mondotta ki Arad város közgyűlése, hogy Posgay Lajos dr. főorvost negyvenkét esztendői buzgó szolgálat után teljes fizetésével nyugdíjazza. Vizer Lajos indítványára elhatározta a törvényhatóság, hogy a főorvosnak hű szolgálataiért teljes elismerését fejezi ki és őt erről jegyzőkönyvi átirattal értesíti.

— Előkészületek a pünkösdi gyermeknapokra. Szorgalmas készülődések előzik meg az aradi gyermeknapokat. A rendező-bizottság, élén Műlek Lajosnéval, fáradhatatlan buzgalommal dolgozik a siker érdekében, ami — ismerve az aradi közönség áldozatkészségét — nem is fog elmaradni. A urnáknál a gyűjtést a következő urhölgyek fogják végezni:

Özvegy Vertán Csabáné, Kövér Klári, Vertán Sári, Guta Józsefné, Kövér Mária, Issekutz Lászlóné, Vertán Magda, Urbányi Béláné, Vertán Sárika, Fábán Gyuláné, özvegy Perovits Mihályné, Zima Tiborné, Vertán Boriska, Keresztes Gyuláné, Probst Böske, Laczay Endréné, Vertán Öszkárné, Horváth Gézánné, Petőcz Lászlóné, Reinhart Gyuláné, Kőműves Margit és Rózsi, Schwarz Erzsébet, Kalczyk Vilma, Csátary Erzsébet, Ötvös Andras, Acs Margit, Unger Ilona, dr. Szalay Károlyné, dr. Prohászka Lászlóné, Darányi Jánosné, Drecher Gizella, Boros Jusztin, Horváth Irén, Lengyel Lászlóné, dr. Singer Jánosné, Ottovay Józsefné, Ottenberg Sári, Elías Lenke, Schuster Irma, Kara Manó, Löwinger Ilonka, Papp Veturia, Singer Rózsi, dr. Borsos Béláné, dr. Posgay Istvánné, dr. Tisch Mórné, Deutsch Irmuska, Faragó Juliska, Kopp Ilonka, Nemess Boriska és Lenke, Steiner Etelka, Glück Ilonka, Medveczky Etus, Jakócs Margit, Steiner Jakabné, Fiseher Irén, Sággy Henrikné, Pongrácz Istvánné, Pongrácz Kálmánné, Wagner Jánosné, dr. Polónyi Jenőné, Neuman Alfrédné, Schreyer Viktorné, Kádas Kálmánné, Matusik Mártonné, Mokry Jenőné, Velcsó Gézánné, Mezey Andorné, Sármezey Endréné, Lukács Miklósné, Horváth Böske, Monti Márta és Lola, Dióssy Anna, Benda nővérek, Darvas Lucu, Babi, Bella és Margit, Löwy Rózsi, Nachtnébel Böske, Vajda Olga stb. stb.

Az urnáknál délelőtt tizenegy és délután öt órától kezdve Gyurkovits András, Nagy Károly, Almásy Laci és Gergely Vilmos cigányzenekarai játszanak. Az aradi Szárnyaskerek-dalkör pedig urnákról urnákra jár és mindenütt hangverseny-számokat ad elő. A gyermeknapok legérdekesebb része vasárnap lesz. A rendezőség Leitner Ernő dr. gyermekmenhelyi igazgató-főorvossal az élén gondoskodott arról, hogy vasárnap, amikor a közönség minden rétege legjobban ráér, sok és élvezetes szórakozást nyújtson.

— A Weitzer hagyaték értékeinek eladása. A törvényhatóság felhatalmazta a tanácsot, hogy a Weitzer-hagyaték leltárába tartozó 15 darab Store bányakusztát, darabonkénti huszezer korona árért eladja és a grázi vaggongyári és soproni vaggongyári részvényeket a legjobb áron értékesíthesse, a Hallerschloss nyaralót, a bécsi palotát pénzre tehesse.

— Földrengés Bécsben. Bécsből táviratozzák, hogy ott ma este nagy vihar közepette erős földrengés volt, amely 3–4 percig tartott. Többlakásban a butorok meginogtak.

— Az aradi román zsinat és a kulturális alap. A vasárnap óta folyó aradi román zsinat ma érdekes ügyben hozott határozatot. A nagyváradi román egyházkerület kérelme fölött döntött a zsinat. Tudvalévő, hogy amikor a magyar nyelvet rosszul tanító román tanítóktól a kultuszminiszter többször megvonta a korpótléket, elhatározták a románok, hogy kulturális alapot létesítsenek s ebből fedezik a korpótlékeket. Az aradi egyházkerületben megindult az adakozás és eddig több mint százezer koronát gyűjtöttek össze. A nagyváradi kerület arra kérte a román zsinatot, engedjen át a kulturális alaphoz bizonyos összeget a nagyváradi kerületbeli iskolák támogatására is. Két napos tanácskozás után a zsinat úgy döntött, hogy nem ad pénzt a kulturális alaphoz a nagyváradi kerületi tanintézeteknek. Az elutasító határozatnak az az indokolása, hogy a nagyváradi kerületben elmulasztották a kulturális alapgyűjtését s így nem formálhatnak jogot az aradi kerület anyagi támogatására.

— Házasságok. Farkas Győző dr., aradi járásbírósi jegyző szombaton, e hó 14-én délelőtt 11 órakor esküszik örök hűséget a ref. templomban Szilágyi Erzsébetnek, Szilágyi György igazgató-tanító és aradi ref. egyház-gondnok leányának.

Mikes Gábor dr., Temesvár város rendőrkapitánya, tartalékos cs. és kir. hadnagy e hó 14-én déli 12 órakor Budapesten a józsefvárosi plébánia templomban vezeti oltárhoz Hornyik Irmát, Hornyik József főreáliskolai tanár leányát.

— Megszökött örült. Budapestről jelentik: Az Esztergem felől jövő vonaton ma délelőtt kellett volna megérkezni Budapestre Marosi Sándor dr. elmebajos esztergomi ügyvédnek, akit rokonai a Lipótmezőn akartak elhelyezni. Az örült azonban valamelyik közben állomáson leugrott a vonatról és megszökött kisérlőivel. Mindenfelé keresik.

— Letartóztatott kalandornő. Érmihályfalváról írják, hogy tegnap este a véletlen egy igen érdekes multu szélhámosságot juttatott az érmihályfalvai rendőrség kezébe. Mostanában többször megtörtént, hogy egy feltűnően öltözködött 26–28 éves fiatal nő Szatmár és Nagyvárad között a vasúti ismeretséget kötött jómódu kereskedőkkel, utazókkal s az ismeretségnek rendesen valamelyik szatmári vagy nagyváradi szállodában játszódtat le a bizalmas befejezése s ezek után arra a szomorú tapasztalatra ébredtek a könnyen barátkozó kereskedők, hogy vagy a pénztárcájuk, vagy az aranyórájuk hiányzik. A legtöbb, félve a botránytól, hallgatott s csak az utóbbi időben tettek feljelentést a szatmári rendőrségnél. Legutóbb egy Sz. Ignác nevű szatmári kereskedő jelentette, hogy a Szatmáron több ízben feltűnően viselkedő idegen nő vasúti tolvaj s állandóan kalandokban utazik. Erre a szatmári rendőrség egyik fiatal tisztviselője vállalkozott, hogy a kalandornőt leleplezi. Tegnapelőtt, amikor a kalandor asszony vonatára ült, ő is jegyet váltott Érmihályfalva felé s iparkodott a kalandornővel ismeretséget kötni. A dolog sikerült is és a gyorsan hevülő nő várakozáson felül bizalmasa lett a rendőrtisztviselőnek. Már Érmihályfalva előtt sürgetni kezdte a fiatal embert, hogy szálljonak le valamelyik állomáson. A rendőrtisztviselő Érmihályfalvára esalt a kalandornőt, ahol a vasúti állomáson leleplezte, hogy ő nem kereskedő, hanem a szatmári rendőrség alkalmazottja s felnyitotta a kalandornő bőröndjét. A bőröndben tizenöt férfi aranyórát találtak, amelyek közül többen monogram is van. Ezenkívül ezer korona készpénz is volt a hirtelen lobbánékony nagy szívű nőnél, akiről kiderült, hogy Kovács Ilona, a budapesti rendőrségen is jól ismert kalandornő, aki már hónapok óta üzi ezt a mesterséget. A kalandornőt Szatmárra szállították.

— Olyan egyének, akik sokat ülnek és kevés mozgást végeznek, majdnem mindannyian nehéz székelésben szenvednek. Egy fél pohárnyi természetes Ferencz József-késérőviz reggelenként éhgyomorra használva, megszünteti a bél renyheséget anélkül, hogy más orvos-sághoz kellene folyamodni.

A „Medical Mirror” című amerikai orvosi szaklap ezért a következőket írja: 251

„A természetes Ferencz József-késérőviztől minden székrekedés meggyógyul.”

— Kérem. A bérálási ünnepségek rendező-bizottsága tisztelettel kéri lapunk útján a háztulajdonosokat, hogy a püspökök bevonulása idejére házaikat fellobogózni sziveskedjenek.

— Állami aranyérem. A Nemzetközi Kertészeti Kiállításon az állami aranyérmes Lipik gyógyfürdő parkjának kiállítása nyerte meg.

— Adomány. Friedmann Ede és neje husz koronát küldött a vesztőhely megváltására.

— A bérálások alkalmából olvasóink szíves figyelmét felhívjuk Farkas J. Streicher lapunk mai számában közölt hirdetésére, hol bérálási ajándékok alkalmas arany és ezüst ékszerek óriási választékban, igen jutányos áron szerezhetők be. 1911

— Tulzsfuolt raktár miatt az összes női bőrtáskák, selyem ridikülök, kofferek, pénz, szivartárcák és más bőrárak, valamint tennisz verők, footballok, kerek korosolyák, mélyen le szállított árban lesznek eladva Hegedűs Gyula üzletében. Aradon, Andrassy-tér 15. Telefon szám 506. 1761

— Bérma ajándékok! A legszebb kivitelben elsőrangú ékszerek, órák, láncok, gyűrűk, stb. Weinberger Ferenc ékszerésznél Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota) kaphatók, — ahol kiváló figyelemmel, szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, felülmúlhatatlan pontossággal és amellet mesés olcsó árak számításával lesz mindenki kiszolgálva. Ajánljuk legmelegebben! 2034

— Arany, ezüst ékszerek, órák nagy választékban legolcsóbb árak mellett bérálásra legalkalmasabban beszerezhetők Igaz Sándor ékszerésznél Arad, Szabadság-tér, Uránia színház épület. 2116

— Bérma ajándékok nagy választékban a legizlésesebb kivitelben 5 koronától kezdve beszerezhetők Grallert J. és fia ékszerésznél, Andrassy-tér 22. Ez alkalomra rendkívüli olcsó árak! 1921

— A legszebb és legolcsóbb bérmaajándékot lehet kapni 4 koronától kezdve fölfelé és pedig egy nikkel-zsebrórával láncsal együtt, továbbá különféle ékszer tárgyakat a legolcsóbb forrásból beszerezvén, a legjutányosabban eladhatók. Szíves próbavásárlást tiszteletteljesen kér, Brandes D., műorás (specialista) Arad, Andrassy-tér 8. sz. 2068.

— Francia likörök legbiztosabb készítésére — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

TARKASÁGOK.

✱

(A törvény előtt.) A törvényszék valami lökött vallat. Mindenekelőtt is az illetőségi helyét kellene megtudakolni. De bajosan megy a dolog. Az elnök kérde:

— Hol született?

— Azt biz' én nem tudom. Nem emlékszem már rá.

— Hát hol nőttél föl?

— A lu mellett.

— Hm! Hát hol lakol állandóan?

— Hun itt, hun ott. Amerre a kondának jobb legelője akad.

A bírak összenéztek. Itt bizony nem lehet boldogulni. Ekkor az elnök, aki ismeri a nép eszejárását, megkérdezte tőle:

— Hát a fehér gunyádat hol szoktad mosatni?

— Instállom. Berkebagon, Laskainénál minden második héten.

Az elnök diadalmasan diktálta a jegyzőnek:

— Illetőségi helye: Berkebag!

✱

(Az esküdtszék előtt.) Egy aradi ügyvéd beszéli:

— Hogy milyen sokat ér az esküdtszék intézménye, arra nekem is van némely tapasztalatom.

Gyulán védtem nemrég egy delikvenst az esküdtszék előtt. Az elnök, a bírak kikérdezték már a vádlottat és a tanukat minden elképzelhető dologban. Ekkor az elnök szokás szerint így szólt:

— Van az esküdt uraknak valami kérdezni valójuk?

Biztosra vette, hogy nem lesz. De egy gömbölyű esküdt jelentkezett, hogy neki van valami kérdése az egyik tanuhoz. Az elnök kedvetlenül intett:

— Hát csak tessék kérdezni.

Az esküdt meg is kezdte:

— Mondja csak, kelmed a suhatagi Gálszentyek közül való?

— Igen.

— Mikor volt utoljára Suhatagon?

— Hát kérem, két hónappal ezelőtt.

Az esküdtnek földértült az arca és előrehalolva mondta:

— Akkor mondja csak, — mit csinál Mihály bácsi? Megvan még a köszvénye?

Az elnök türelmetlenül szólott közbe:

— De kérem, ez nem ide tartozik!

Az esküdt legyintott a kezével és nyugodtan válaszolt:

— Tudom, tudom. Nem is azért kérdezem, de nekem jó ismerősöm az öreg!

✱

(Amit nem rendelnek meg.) Egy aradi nagykereskedő cég főnöke kénytelen volt vidéki körutra indulni, mert az utazójának a felesége három gyermekkel „örvendeztette” meg a kitünő vigéct, a humoros Strassert.

A cég főnöke a vidéki városokban az ismerős kereskedőknek mindenütt elmondotta, miért kellett Strassernek otthon maradnia.

A régi kunosafok mind nagyon érdeklődtek persze a Strasser nagy esete iránt, egyik-másik táviratilag gratulált is az utazónak, akihez olyan nagyon kellemes — vagy inkább: kegyetlen — volt a gölya. Csak egy kolozsvári kereskedő hallgatta gunyos mosolylyal a főnököt, amikor az előadta a Strasser esetét.

— Ugy kell neki, ugy kell neki! — kiáltozta örvendezve.

A főnök elcsodálkozott.

— Ugy kell neki? Na hallja, maga különös ember! Mindenki sajnálja a szegény Strassert, mert hármias ikrei születtek és maga még azt mondja, hogy ugy kell neki?!

— Persze, hogy azt mondom! — felelte a kereskedő. — Hadd tudja meg végre az a gazember, hogy milyen boszúság az, ha az ember egyet rendel és hármat kap!

✱

(Cucilisták.) A vármegyék kis- és nagyközségeit járta a minap két szocialista pártvezér. Népgyűléseket hirdettek és azokon felvilágosító és tanító szónokiakat tartottak.

Persze az ilyen gyűlések megtartása nem ment mindenütt simán: a járásbeli szolgabírák mindegyik igyekeztek akadályokat gördíteni a szocia-

lista agitátorok munkája elé és ha már nem volt okuk a hirdetett népgyűlést rövidesen betiltani, akkor — mint a hatóság képviselői — minduntalan megzavarták a szocialista szónokokat a beszédjükben.

Különösen K. községben viselkedett nagyon szigorúan a szolgabíró. Ha a szónok csak egy kicsit erősebb kifejezést használt, rögtön félbeszakította a ma már jól ismert rideg parlamentaris figyelmeztetéssel:

— Figyelmeztetem a szónokot, hogyha így folytatja, megvonom a szót...

Amikor a szocialista szónokot már vagy tizszer szakította félbe a szolgabíró, akkor a szónok egy merész fordulattal áttért — Olaszországra, abban a hitben, hogy ha olasz viszonyokra applikálja a magyar állapotokat: a hatóság éber őre nem fogja észrevenni a cölzapot. Elkezdte tehát:

— Amikor Olaszország Ausztria jármában nyögött...

— Ebben a pillanatban felugrott a szolgabíró:

— A szónoktól ezennel megvonom a szót, — dörögte — mert olyan idegen államot támad, mely nincs jelen és nem védheti magát.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A törvényhatóság a gazdákért.

A legeltetési díjak leszállítása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 11.

Évek óta elhangzott panaszok alapján az aradi törvényhatósági bizottság ma tartott ülésén az erzsébetvárosi gazdák jogos igényeit a tőle telhető legnagyobb bőkezűséggel elégítette ki. Szabó Zoltán törvényhatósági bizottsági tag figyelmeztette a közgyűlést arra legutóbb tartott ülésén, hogy a III. kerület lakóinak érdekeit intenzívebben kell a jövőben ápolni, mint azt eddig tették. Varjassy Lajos polgármester kijelentette, hogy ez meg fog történni és már legközelebb a tanács a teljesen használhatatlanná vált legelők megjavítására javaslattal lép a közgyűlés elé. Ez ma megtörtént. Lócs Rezső gazdasági tanácsnok ismertette a javaslatot, mely két részből áll. Kérje meg a törvényhatóság — ugymond — a földmivelésügyi minisztert, hogy a csálai erdőből 150 holdat engedjen át legelői célokra. Ha teljesíti a miniszter a kérelmet, akkor a régi legelőket egy időpontban feltöltetik és újra vetik. Ha azonban a miniszter nem engedné át a kért területet, akkor a régi legelőt javítják meg huszonöt holdas parcellákban.

Varjassy Lajos dr. felszólalásában rámutatott arra a nagy gazdasági érdekre, melyek a kérdés megoldásához fűződnek. A csálai erdőt azért nem engedték át, mert ide jártak a múlt kormány idejében a földmivelésügyi minisztériumból vadászni és a vadállományt kimélni kellett. Valószínű, hogy most belátják ennek az állapontnak a komikus voltát.

A tanács javaslatának első részét elfogadom, — ugymond — de azt a propeziót, hogy a gazdák addig is, míg a régi legelőt felfrissítik, huszonnégy korona legeltetési díjat fizessenek, nem pártolom. Tessék a díjakat a minimumára redukálni. Ezt a komoly kérdést azonban úgy látszik, hogy politikai tendenciából neveltségessé akarták tenni, mert Szalai Arnold dr. felállott és minden indoklás nélkül azt javasolta a közgyűlésnek, szüntesse meg teljesen a legeltetési díjakat és adja ingyen mindenkinek a legelőt. Stauber József rá akarva mutatni, hogy Szalai indítványa mennyire tréfaszerű és nem komoly, rációitálással ölte meg a tendenciózus mókázást.

Ha Szalai dr. tréfálni óhajt, akkor én belemegyek a dologba és azt ajánlom, hogy a város minden gazdának, aki egy tehenet hajt ki a legelőre, az ingyen legelő mellé husz korona jutalomdíjat adjon.

Az egész közgyűlés hangos kacagása jelezte, hogy Szalai dr. indítványának megvilágítása sikerült.

A közgyűlés ezután elfogadta a tanács javaslatát azzal a módosítással, hogy a legeltetési díjakat husz koronára szállította le.

Budapesti áru- és értéktörzs.

Távirati tudósítás.

Budapest, május 11

Készlet: Kínálat korlátozott, vételkedv nincs, 2 ezer mm. 5-10 Hérrel olcsóbb. Amerika 1-el olcsóbb.

Az árak 50 Hérként számítva:

	Déli árakat	3 órai árakat
Tengeri 1910. májusra	5.66-5.67	5.67-5.68
Bécs 1910. májusra	10.24-10.25	10.31-10.32
Bécs 1910. májusra	11.69-11.70	11.78-11.79
Bécs 1910. májusra	8.08-8.09	8.14-8.15
Zár 1910. májusra	6.44-6.45	6.46-6.47

Zárul 5 órakor.

Centrak hitelrészvény	667.25
Magyar hitelrészvény	822.—
Városi villamos vasúti részvény	391.—
Központi vasút	718.50

Felelős szerkesztő:
BOLGÁR LAJOS.

1951

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1910. évi május hó 12-én:

B. bérlet. B. bérlet.
Góthné Kertész Ella és Góth Sándor vendég-
fellépéssel:

A koncert.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bahr Hermann. Fordította:
Hajó Sándor.

SZEMÉLYEK:

Heink Gusztáv Góth Sándor.	Meier Zelma	P. Harmath I.
Maria, neje	G. Kertész E.	Wagner Kon. Iren.
Jura Ferenc	Dolly Lajos.	Pollinger Varnay Jenő.
Delfina, neje	Harmath J.	Pollinger Béla.
Gerndi Eva	Zalay Margit.	Sofför Bánhid.

Kezdetek este 7 óra 15 perccel.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Bécs Simonfi-utca 1. szám, Szabadeg-tér mellett.)

Május 1910. május 12-én, csütörtök

1. Utazás a Halley-üstökös felé. Színes fant. — 2. A világ legszebb vízeserei. Színes mozgó. — 3. A vízszárnyasok rejtett világa. Természet titkai. — 4. Menekülés az Étna vidékéről. Legújabb felv. — 5. A Vezuv kúrájosa vidéke. Színes mozgó. — 6. Kihalt vulkánok. Színes mozgó. — 7. Az éjféli nap. Csodás ujdonság. — 8. A Ganges partján vizek. Színes mozgó. — 9. A világ legokosabb majmja. Humoros. — 10. Vademberek. Színes mozgó. — 11. Colomb. Színes mozgó. — 12. Ceylon bűbája szigetén keresztül. Színes.

Előadások délután 6 órától kezdve.

Este fél 9 órakor.

A föld története.

3 felv. 130 színesen vetített képpel és 160 méter színes mozgófényképpel, szövegét írta és felolvassa Király Pál.

Az esti előadás helye: I. hely 2 korona, II. hely 1 korona, III. hely 50 fill., IV. hely 40 fillér.

SZULTÁN FORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó
vizek királya, -bőr- és dús
lithion-tartalmú ásványvíz.

igazgató: Budapest, IV. Ferenc József-utca 22.
Kötelezőség EPERJES

Főelárutók Aradon: Dür Gusztáv, a városháza
szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268
Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

NYILTÉR.

Alulírott f. 6. május hó 9-én átvetttem
Schwarz Zsenni aradi lakosnak Háltér 1. sz.
alatt levő vegyeskereskedését. Felhívom azon
hitelezőket, akiknek nevezett ellen még fennálló
követelésük van, hogy azt nálam 8 nap alatt
jelentsék be. 2123

Kohn Zsigmond,
Arad, Háltér 1. sz.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazek, kik boldogult férjem
temetésén megjelenésükkel mély bánatom-
ban részvétel voltak irántam, fogadják
ezuttal hálás köszönetemet. 2121

Özv. Hay Józsefné és családja.

Tisztelettel értesitem a n. é. bérnáló
közönségét, hogy a

bérnálás alkalmára
sikerült beszereznem

Öszentsége X. Pius pápa engedélyével készült
órákat,

melyekhez Öszentsége saját kezével írt ál-
dását adta latinul.

Ennek lenyomata, ugyszintén a pápa
kitűnően sikerült arcképe és cimere az
órák van. Ezen órák, mint rendkívül al-
kalmas bérmaajándékok kizárólag csak
nálam kaphatók.

Kérve szíves megtekintését,

Tisztelettel

Kun József,

2137

máv. óras Arad.

Feltűnést keltő találmány! A fogápolásra hasz-
nált szerek csak részben felelnek meg hivatá-
suknak. Az illatos szájszív
a fogkólerakodást meg nem
akadályozza, a fogpor hosz-
szas használata pedig a
fog zománcát koptatja el.

Ezen hiányokon segít egy
kitűnő új találmány, a
Sztraka-féle Menthol fog-
szappan, mely erős bacil-
lusölő hatásánál fogva a
szájüreget hatalmasan deszficiálja, a fogakat
fehéríti s a romlástól megóvj. Beszerezhető
gyógyszárakban, drogériákban egy koronaért.
Arado: kapható: Gutori Földes Kelemen gyógy-
szerésznél, Vojtek és Weisz drogériában. 12

Molyhalál!

Legjobb hatású szer

MOLYOK

és azok potéinek biztos kiirtására.

Egy üveg ára $\frac{2}{10}$ literes 1 kor 20 fillér.
 $\frac{1}{2}$ literes 2 korona 20 fillér, 1 liter 4 kor.

RADICAL

molypusztító poralakban,

elismert kitűnő hatású erős növénykeverék

—20, —50 és 1 koronás dobozokban,
továbbá terpentinszesz, kámfor, naftalin, szuott
bors, lavendula, virág patchouli levél, bagaria-
papir, stb.

Poloska irtásra

„Radical” poloskairtó folyadék (igen erős
hatású és nem maró),

egy üveg ára 60 fillér.

Erősbitett dalmát rovarpor

—30, —50 és 80 filléres dobozokban és kimérve.

Padlófényesítésre

és

Béresztésre

Kemény padlóra (parquettákra) Dr.
Friedländer-féle francia takarékpadiópaszta 1 kis
doboz 90 fill., 1 nagy doboz 1 korona 70 fillér.

Puha és keményfa padlóra egy-
aránt Dr. Friedländer-féle főzött viasz 1 doboz
 $2\frac{1}{2}$ liter meleg vízben oldandó fel, 1 kor. 20
fill., kimérve 1 kiló 2 korona. Továbbá Paraffin,
Ceresin fehér és sárga viasz, hamuszir stb.

Ruha-, cipő- és fémtisztító-

szerek, padló-kefék és mázólcsetek, szivacsok,
szivacs-hálók, mosdó keztyűk és mosdó-ruhák
legjobb és legolcsóbb

bevásárlási forrása

311

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2.

Városi és megyei telefon 455. szám.

Villand Testvérek nagy Circus

Aradon, a Béla-téren.

Szombaton, május hó 14-én külön vonattal érkezik s aznap tartja
Megnyitó Diszelőadását óriási új műsorral.

Vasárnap 15-én és hétfőn 16-án mindkét nap

két nagy ünnepi előadás

d. u. 4 órakor.

Este 8 órakor.

Kedden 17-én nagy bucsu előadás.

Jegyek előre válthatók Bloch H. papirkereskedésében.

2120

Értesítés!

Van szerencsém az uri hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy

angol női divattermemet

4852—1910. kh.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város rendőrhatalósága által az aradi állami mértékhitelítő hivatalban az 1910. év folyamán megtartandó időszakos mértékhitelítés sorrendje a következőkben tétetik közzhírré:

I. Az időszakos hitelítés rendje Aradon. (Az időszakos mértékhitelítés az alább felsorolt napokon d. e. 8, d. u. 2 órakor az állami mértékhitelítő hivatalban végeztetik el.)

a) Az I. kerületben lakó felek részére. Andrassy-tér: 1—6. házszám május 2. 7—11. házszám május 3. 12—16. házszám május 4. 17—20. házszám május 9. 21—25. házszám május 10. Batthyány-utca május 11. Dessewffy-utca május 11. Deák Ferenc-utca: 1—15. házszám május 17. 16—25. házszám május 18. 25—45. házszám május 19. Erzsébet királyné-körút május 23. Fábrián-utca május 23. Ferenc-tér 23. Józseffőherceg-ut: 1—10. házszám május 24. 11—20. házszám május 24. Kazinczy-utca május 25. Karolina-utca május 25. Kossuth-utca: 1—15. házszám május 30. 16—30. házszám május 31. 30—45. házszám jun. 1. 46—70. házszám jun. 2. Kis-utca jun. 6. Kölcsey-utca jun. 6. Luther M.-utca jun. 6. Maros-utca jun. 6. Petőfi-utca jun. 7. Révay-utca jun. 7. Salacz Gy.-utca jun. 7. Sz. László-utca jun. 7. Széchenyi-utca június 7. Varjassy-utca jun. 8. Wesselényi-utca jun. 8. Weitzer János-utca: 1—10. házszám jun. 9. 10—20. házszám jun. 9.

b) A VI. kerületben lakó felek részére. Demeter-utca jun. 13. György-utca jun. 13. Kasza-utca: 1—30. házszám jun. 14. 31—60. házszám jun. 14. Magyar-utca jun. 15. Mihály-utca jun. 15. Miklós-utca jun. 15. Nagy Sándor-utca jun. 15. Sarló-utca: 1—25. házszám jun. 20. 26—50. házszám jun. 21. Vécsey-utca jun. 22. Schweidel József-utca jun. 22. Vásárállás jun. 22. Választó-utca jun. 22. Andrányi Károly-utca jun. 22. Honvédlaktanya jun. 22.

c) A VII. kerületben lakó felek részére. Béla tér jun. 27. Boros Béni-tér: 1—3. házszám jun. 27. 4—8. házszám jun. 28. 8—11. házszám jun. 30. 12—15. házszám jul. 4. 16—19. házszám jul. 5. 20—23. házszám jul. 6. 24—29. házszám jul. 7. Dezső-utca jul. 11. Dohány-utca jul. 11. Duganits-utca jul. 11. Erdélyi-ut jul. 11. Erzsébet-utca jul. 12. Fa-utca jul. 12. Gaál László-utca jul. 12. Kalász-utca jul. 12. Leiningen-utca jul. 13. Lenkey-utca jul. 13. Lövész-utca jul. 13. Miksa-utca jul. 13. Miksa-utca jul. 14. Mosóczy-telep jul. 14. Munkácsy M.-utca jul. 14. Nádor-utca jul. 14. Nagyvárad-ut jul. 18. Orczy-utca jul. 19. Bv. P. Pécskai-ut: 1—10. házszám jul. 20. 11—20. házszám július 21. Radnai-ut: 1—10. házszám jul. 25. 11—20. házszám jul. 26. 21—30. ház szám jul. 27. 31—40. házszám jul. 28. Simándi-ut aug. 2. Szél-utca aug. 2. Tél-utca aug. 2. Török Gábor-utca aug. 2. Vas-utca aug. 2. Vásártéri-ut aug. 2. Várház aug. 3. Órházak aug. 3. Különböző helyek aug. 3.

d) A IX. kerületben lakó felek részére. S. Borju-utca aug. 4. Cigánytelep aug. 4. S. Iskola-utca aug. 4. Koszoru-utca aug. 4. S. Pécskai-ut aug. 8. P. Pécskai-ut aug. 8.

e) A X. kerületben lakó felek részére. Csorda-utca aug. 9. Kovács-utca aug. 9. Szeget-utca aug. 9. Szerb-utca aug. 9. Temető-utca aug. 9. Templom-utca 1—30 házszám aug. 10. d. e., 30—60 házszám aug. 10. d. u. Tanyák aug. 11.

II. Javításba utalt mértékek újból való bemutatására fentartott napok: Május 12—14, május 27—28, június 3—4, június 16—18, június 23—25, július 1—2, július 8—9, július 15—16, július 22—23, július 29—30, augusztus 1, augusztus 5—6, valamint a javításba utalt mértékek újból való bemutatására a díjnyugtákon határidőül kitűzött napok.

A) Az időszakos hitelítésre kötelezett felek különös kötelezései: Az 1907. évi V. törvénycikk végrehajtása tárgyában kiadott 1908. évi 107226 sz. kereskedelemügyi miniszteri rendelet az időszakos hitelítésre kötelezett felekre a következő különös kötelezettségeket állapítja meg:

a) Az időszakos hitelítésre hozott mértékeknek és mérőeszközöknek tisztáknak, portól és rozsdától menteseknek — egyszerűen jókarban levőknek — kell lenniök, különben hitelítési eljárás alá nem bocsáttatnak. (45. §.)

b) Az időszakos hitelítés alkalmával tartoznak a felek összes mértékeiket és mérőeszközeiket bemutatni tekintet nélkül arra, hogy azok mennyi idő óta vannak használatban. (46. §.)

Deák Ferenc-utca 9. sz. alól

Eötvös-utca 12. szám alá helyeztem át.

Kérem az igen tisztelt megrendelőim további kegyes pártfogását.

Elvém: Szolid pontos munka!

Kitűnő tisztelettel

1989

KÖVESDY LAJOS, angol női szabó.

c) A 100 kg.-ot meghaladó terhelhetőségű hidmérlegek tulajdonosai, — amennyiben ily mérlegeiknek helyszínén való hitelítését kívánják — valamint az állandóan felállított hidmérlegek tulajdonosai tartoznak mérlegük terhelhetősége $\frac{1}{2}$ -ad részének megfelelő terhet tarasuly, jól égetett téglá vagy kockakő alakjában a mértékhitelítőkhöz rendelkezésére bocsátani, valamint a szükséges munkaerőről gondoskodni. (42. és 43. §§)

B) Büntető határozatok: Az 1907. évi V. törvénycikk 32. és 33. §-ai a mértékügyi kihágásokra vonatkozólag a következő büntetéseket állapítják meg:

32. §. Kihágást követ el és amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig, ha utolsó büntetésének kiállása óta két év nem telt el, 8 napig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az:

a) aki a közforgalomban a törvény I. fejezete értelmében meg nem engedett mértéket vagy mérőeszközt használ;

b) aki oly mértéket vagy mérőeszközt, amely a jelen törvény értelmében hitelítendő, vagy időszakos hitelítési kötelezettség alá esett, szabályszerű hitelítés illetve az időszakos hitelítés nélkül forgalomba bocsát, vagy használatlanul, de az első hitelítés bélyegével le nem látva, eladásra készen tart;

c) aki vendéglőben, korcsmában, kővénázban vagy más nyilvános helyiségben bort, sört vagy egyéb szeszes italokat a jelen törvény 28. §-a rendelkezéseinek meg nem felelő palackokban vagy ivóedényekben szolgáltat ki fogyasztásra.

d) aki a 24. §-ban meghatározott kivételes eseteken kívül szabályszerű jelzéssel el nem látott hordóban bort, sört vagy egyéb szeszes italokat forgalomba hoz.

33. §. Kihágást követ el és amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig, ha utolsó büntetésének kiállása óta két év még nem telt el, 4 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az:

a) aki bár hitelített, de oly mértéket vagy mérőeszközt használ a közforgalomban, amelyről tudta vagy köteles gondosság mellett tudnia kellett volna, hogy a törvényes követelményeknek meg nem felel.

(Ezen büntető intézkedés alkalmaztatik azon felekre, akiknek mértékei és mérőeszközei az 1908. évi 107226 sz. kereskedelemügyi miniszteri rendeletben megállapított ugynevezett büntető hibahatárokat meghaladó mértékben hibásnak találtatván: a vétkes könyvelésnek esetének fenforrása megállapítható.)

b) aki a törvény 16 §-a utolsó bekezdésének rendelkezése ellenére, az általa javított (módosított vagy igazított) mértékben vagy mérőeszközön levő hitelítési bélyegét meg nem semmisíti;

c) aki oly nordót, amelyben bor vagy sör forgalomba kerül olyan javításnak vet vagy vett alá, amely a hordó tartalmát a rendeletileg megállapított hibahatárokon felül megváltoztatja és rajta az előző bélyegét meg nem semmisíti, vagy meg nem semmisítetteti.

C) Megjegyzések a visszautasított mértékek javítását illetőleg: Az időszakos hitelítés alkalmával hibásnak talált s így visszautasított mértékek és mérőeszközök javításával bármely ahhoz értő iparos megbízható.

A mértékhitelítőkhöz egyidejűleg az időszakos hitelítési központokban esetleg megjelenő idegen mértékjavító iparosok a mértékhitelítőkhöz való együttműködésre semmiféle külön engedéllyel vagy felhatalmazással nem bírnak, velük semmi összeköttetésben nem állanak s az időszakos hitelítést fogasztó mértékhitelítők nincsenek feljogosítva arra, hogy a hibás mértékek kijavittatása céljából iparost a feleknek ajánljának.

A hibás mértékek és mérőeszközök azonnal való kijavittatása mindenben is felesleges, egyrészt azért, mert a kijavított mértékek és mérőeszközök újra való megvizsgálására és hitelítésére az időszakos hitelítési körutat végző mértékhitelítőnek rendszerint amugy sincs ideje, másrészt, mert a hibás mértékek és mérőeszközök kijavittatása és hitelítésére hosszabb határidő engedélyeztetik.

Arad, 1910. március hó 29-én.

Sarlot,
főkapitány.

Üzletáthelyezés!

Salacz-utca 3. szám alá

helyeztem át,

azt megnagyobbítottam és a telefon hálózatra bekapcsoltattam.

Kiváló tisztelettel

Schäffer József

Könyvkötészetemet május hó 1-én

(Pannónia-szálló udvarból)

Városi és vidéki telefonszám 762.

Önyvkötő.

2020

APRÓ HIRDETÉSEK.

A K i n e k

ismeretség híján

háztartásra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztára, kulcsárra, vincellőre, körtészre,	kulcsárra, gazdasszóra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége.
---	---

A K i

bérbeadni kíván

birtokot, házat, vadászterületet,	kocsit, lovat, halászatot, telket,
---	---

A K i

mindeneket vétel vagy bérbe vétel céljából keresi;

A K i

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban érteztetve, ha az

ARADI KÖZLÖNY

kis hirdetés

rovátát használja.

7—10 varrőleány

magas fizetéssel és egy kifutóleány felvétetik. Káli Péterné nődivattermében Eötvös-u. 17. 2138

Házvezetőnőnek

ajánlkozik 45 éves nő, aki 8 évig egyházban volt egy helyen. Cím a kiadóban. 2125

Keresek

egy öt szobás modern emeleti vagy földszinti lakást augusztus elsejére a város közelében. Cím a kiadóhivatalban. 2122

Barackán

(Aggvolgyben) egy ház 2 szobával nyári idényre kiadó. Cím a kiadóban. 2124

Kelyszűke miatt

eladó egy ottomán, 2 karosszék, 2 ülőke, 1 kis asztalka. Cím a kiadóhivatalban. 1930

Gyakornokot

vagy fiatal hivatalnokot keresek faüzletem részére. Német nyelv tudása szükséges. Vass József, Uj-arad. 2128

Eladó.

Az Eötvös-utca 10. számú ház bontásából régi épülették, cserép, lécs és deszkák eladók. Bővebbet ugyanott. 2127

Kevaszinon

Egy kis hold termő képes szőlő eladó. Bővebbet Sarkadrész Választó-utca 23. szám. 2080

Gyakorlott elárusító

felvétetik Ingusz I. és Fia fióküzletében. 2100

Elsőrendű

bornagykereskedő cég fiatal irodai gyakornokot keres. Írásbeli ajánlatokat „Szorgalmas” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja. 2130

A borosjenői

butorgyárban szilgyártó, ki már gyárakban dolgozott, azonnal felvétetik. 2129

Ügyes varrőleányok

jó fizetéssel felvétetnek angol és francia munkára. Ugyanott tanulőleányok is felvétetnek. Tökölitér 7. L. em. ajtó 10. 2135

Van szerencsém

a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy május 15-én kóser koszházat nyitok. Főtörekvésem lesz, hogy az igen tisztelt fogyasztó közönség meglegedését megnyerjem. Kosztosokat elvállalok házhöz és házon kívül. Szíves pártfogást kér Kohn Adolfné, Petőfi-utca 6. sz. 2138

Bérmajjándékul Imakönyvek

legolcsóbbtól a legfinomabbig nagy választékban kaphatók Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad, főúter Andrassy-tér 16., fióküzlet Weitzer János-utca. 167

Ábiak redőt

minden kivitelben olcsó árban szállít Elsele János, a zöld papagályhoz. 2019

Fehérnemű varrást

elvállal legjutányosabb árban Kleinné, Kossuth-utca 25. szám. 2058

Egy két és fél éves

gyermek mellé kerestetik egy Bonne lehetőleg azonnali belépésre. Magyar vagy német nyelv megkivántatik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2066

Jzletes házi étkezés

kapható Révay-utca 2. sz. alatt, abonnensek felvétetnek házbán és házon kívül. 2070

Szőlő birtok

vétel és eladására a hegyalján előjegyzéseket elfogad: Weber Károly bankbizományi iroda Világos, telefon szám 20. 2095

Senkey-utca 17. szám alatt

egy 16 m. és 6 széles rég levont faalkotmány szonnal eladó kedvező árban. Bővebbet ugyanott. 2094

Eladó ház.

Belvárosban 4500 koronát jövedelmező ház 65.000 koronáért eladó. Cím a kiadóban. 2041

Női kalap konfekcio

és férfi szabó részére berendezések eladók. ifj. Weisz Mór Wesselenyi- és Varjassy József-utca sarkán. 1811

Bérmalás alkalmára!

Ugy egyszerű, mint legfinomabb bőr- és csont Imakönyvek igen olcsón kaphatók Kerpel Izsó könyvkereskedésében Aradon, Andrassy-tér 20. sz. (Fischer-palota). Telefon 385. sz. 90.000 kötetes kölcsönkönyvtár, 30.000 kötetes zenemű kölcsönző intézet. 525

Ha cigarettázik

használjon Progress szivarokahüvelyt, 100 drb. 26 fill. 1000 drb. K. 240. Egyedül kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1651

Modernül berendezett

parkettás butorozott szoba kishozzával, villanyvilágítással, fürdőszoba, esetleg zongora használatlaltal is, katonatiszt részére igen alkalmas, azonnal kiadó Petőfi-utca 10. I. emelet. 2064

Keresünk

egy jóírású leányt kezdő fizetéssel expeditionk részére. Ajánlatokat „jóíró” jelígevel kérünk a lap kiadóhivatalába.

Gyakorlott könyvelő

esti foglalkozást 7—8-ig keres. Szíves megkeresések „Könyvelő” jelígevel a kiadóhivatalba kéretnek.

Egy jó karban levő

himzett zongora terítő jutányosan eladó. Cím a kiadóban.

Jég

kapható háztartási célokra naponta házhoz szállítva, Aradi jégtelep, Petőfi-utca 7/a. Telephon 119. sz. 1931

Modern, szolid

jégszekrények

hentesek, mészárosok, vendéglősök és magánháztartások részére legjutányosabban szerezhetők be

Husserl Manó

Jégszekrénygyárban 2081

Arad, Szt.-Pál-n. 11. Telefon 348.

Különlegesség

szénasv és légnyomású sörkimerő szekrényekben

Lánger József

hangszerkészítő mester

Üzletét Weitzer János-utca Minorita-palota épületében 2112

megnyitotta.

Külföldi tapasztalatai alapján készít úgy új hangszereket szakszerűen, mint javításokat. A nagyérdemű közönség szíves támogatását kéri tisztelettel

Lánger József.

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul a Hajós-féle Anagallin használata által, nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen egyszerű. Ára egy üvegnek utasítással együtt 70 fillér. 421

Szab és kézizzadás

azonnal és teljesen elmúlik ha az izzadó részeket „Peppo”-val ec eteljük. A mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtalanítja. — Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon és teljesen „Phenolsav”-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, a polosának még a pátétit is kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül egyszerű. Egy üveg ára 70 fillér.

Hajvesztő

„Depillor”. E csodahatású szerrel minden oly helyről, ahol a hajnövekedés alkalmatlan, mint az arc, nyak, kezek, azt egy pár perc alatt minden fájdalom nélkül eltávolítja. — Ára utasítással együtt 1 korona.

Ideális

legjobb, legtartósabb gummi óvszer a „NITER”. A világ legjobb preservativa. — 6 darab egy eredeti dobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —